EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO

Ingurumen Iraunkortasuna

2005ko TXOSTENA

aurrera doan **herria**

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Argitaraldia:
2005ko ekaina

©
IHOBE, Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoa
Ibáñez de Bilbao, 28 - 8ª - 48006 Bilbao
Tel.: 94 423 07 43 / Faxa: 94 423 59 00
www.ihobe.net

Argitaratzailea:
IHOBE, Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoa

Azalaren diseinua:
Lankopi, S.A.

Itzulpena:
Elhuyar

Azalaren argazkia:
Archivo "Argazki" Eusko Jaurlaritza. Gobierno Vasco
Egileak: Mikel Arrazola

EUSKAL AUTONOMIA
ERKIDEGOKO

Ingurumen Iraunkortasuna

2005ko TXOSTENA

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

Edukia

Aurkezpena 3

Gertakari garrantzitsuak 5

Konpromisoak betetzea: (i) 5 ingurumen-xede 8

Konpromisoak betetzea: (ii) ezinbesteko 5 baldintza 16

Aurreko txostenetako aholkuen betetze-maila 23

2006rako erronkak: 2006-2010eko Ingurumeneko bigarren Esparru Programarantz 25

Azken oharrak 27

I. GEHIGARRIA: GIEIE-KO KONPROMISOEN BETETZE-MAILA ADIERAZTEN DUTEN KOADROAK 28

Aurkezpena

1. EAEko ingurumena babesteko **3/98 Lege** orokorrak, seigarren artikuluan, hau dio: "EAEko ingurumen-politika Ingurumeneko Esparru Programa batean islatuko da. Programa horrek lau urteko iraupena izango du, eta Eusko Jaurlaritzak onetsiko du eta ondoren Eusko Legebiltzarrera bidaliko da".

2. Lege-agindua betez, Gobernu Batzordeak **Garapen Iraunkorraren Euskal Ingurumen Estrategia (2002-2020) eta lehenengo Ingurumen Esparru Programa (2002-2006) onartu zituen** 2002ko ekainaren 4an, eta epe luzerako ikuspegi estrategiko batean txertatu zituen Lurraren Goi-bileran –Rio de Janeiron, 1992an– lurralde bakoitzean garapen iraunkorreko estrategiak egiteko hartutako konpromisoarekin lotuta.

3. Garapen Iraunkorraren Euskal Ingurumen Estrategiak (hemendik aurrera GIEIE) **bost ingurumen-xede eta ezinbesteko bost baldintza** jarri ditu, eta EAEko Administrazio Publikoak lehentasunez sustatu beharko ditu. Xede eta baldintza horiek Garapen Iraunkorrerako Europako Batasunaren Estrategian eta Ingurumenaren alorreko EBko Ekintzarako Seigarren Programan azaldutakoekin koherentzia gordez ezarri dira. Hain zuzen ere, 137 konpromiso programatiko (jarduera zehatz batekin lotutako konpromisoak) eta 44 konpromiso kualitatibo (zenbakizko helburu jakin bati lotutako konpromisoak) hartu dira, eta esparru-programa hori indarrean dagoen bitartean jarri behar dira martxan. Horietako batzuk data jakin batzuetarako egin behar dira, eta besteak, berriz, etenik gabe gauzatzekoak dira. Beste konpromiso eta helburu kuantitatibo batzuk ere badaude, 2006a baino geroago bete beharrekoak.

4. 2002an GIEIE abian jarri zen, eta hartutako konpromisoen betetze-mailaren segimendu-txostena egiten da urtero. 2003. urtearen amaieran ingurumen-iraunkortasunari buruzko urteko **bigarren txostenak** adierazten zuen Estrategiak 2006rako markatutako konpromiso programatikoen **% 22** beteta zegoela, **% 67** gauzatze-fasean zegoela eta **% 11** hastear zegoela. Konpromiso kuantitatiboei dagokienez, % 73 2006rako bete daitezkeenak edo bete litezkeenak ziren, eta % 18 betetzen zaila zen.

5. 2004an Euskal Ingurumen Estrategia ezartzen jarraitu zuten, eta 2002-2006rako hartutako konpromiso programatikoen **% 31** beteta zegoen, **% 60** betetze-fasean eta **% 9** baino ez zegoen hasteko[1]. Konpromiso **kuantitatiboei** dagokienez, **% 70** bete daitezkeen edo bete litezkeen sailetakoak dira, baina **% 11** betetzen *zaila* da.

6. 2004aren amaieran bete beharreko helburuei dagokienez, ehunekoak handiagoak dira: programatikoetan **24 amaituta daude, eta 45 gauzatze-fasean daude**. 5 konpromiso kuantitatiboei dagokienez, berriz, 2004ko abenduaren 31n bakarra dago beteta.
7. Taula hauetan datu horiek laburbiltzen dira.

Konpromisoak	Kuantitatiboak	Programatikoak	Guztira
2003a amaitzerako bete beharrekoak	-	39	39
2004rako	5	36	41
2005erako	-	7	7
2006rako	31	34	65
Konpromiso jarraituak*	8	21	29
Denbora-tarte osoa: 2002-2006	***44***	***137***	***181***
GIEIEak guztira (2002-2020)	**82**	**141**	**223**

*Denbora-erreferentziarik gabeko konpromiso jarraituak

[1] Ikus eranskinean konpromiso bakoitzaren egoera banaka.

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurreratuta	Eginda	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	6	6	12	15	39
%	% 15	% 15	% 31	% 38	% 100
2004an iraungitako konpromisoak	-	10	17	9	36
%	% 0	% 28	% 47	% 25	% 100
2004-12-31 baino lehen bete beharreko konpromisoak guztira	6	16	29	24	75
%	% 8	% 21	% 39	% 32	% 100

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004-12-31 baino lehen bete beharreko konpromisoak guztira	-	1	1	3	5
%	-	% 20	% 20	% 60	% 100

Konpromiso PROGRAMATIKOAK 2006an	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurreratuta	Eginda	
GUZTIRA	12	33	49	43	137
2005eko txostena %	% 9	% 24	% 36	% 31	100%
2004ko txostena %	% 11	% 47	% 20	% 22	% 100
2003ko txostena %	% 20	% 49	% 21	% 10	% 100

Konpromiso KUANTITATIBOAK 2006an	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
GUZTIRA	5	9	22	8	44
2005eko txostena %	% 11	% 20	% 50	% 18	% 100
2004ko txostena %	% 18	% 18	% 55	% 9	% 100

8. Hartutako konpromisoak betetzea, ordea, txanponaren alde bat baino ez da. Hertsiki betetzea ez da gustura egoteko arrazoia aurreikusitako emaitzak ez badira lortzen aldi berean; hau da, proposatutako ingurumen-helburuak betetzen ez badira. Horien segimendua beste txosten batean egin badaiteke ere, garrantzitsua da ondorio nagusiak mahaigaineratzea.

9. Kontua da ingurumen-adierazleek argilunak dituztela helburu horietako askotan. Hobekuntza agerikoa da itsasertzeko eta ibaietako uren kalitatean. Bestalde, zenbait egoeratan hobekuntzaren bat egon arren, airearen kalitateari buruzko datuak hartutako konpromisoetatik urrun daude. Aurrera egin da lurzoru poluituen berreskuratzean, hondakinen kudeaketan eta energia-eraginkortasunean. Baina guztizko kontsumoak gero eta handiagoa izaten jarraitzen du. Babestutako eremua handitu da, baina espezie eta habitat batzuek okerrera egiten dute. Ibilgailu pribatu bidezko garraioa nagusi da garraio-moduen artean, eta klima-aldaketaren aurkakako gure ekarpena, oraingoz, negatiboa da.

10. Horrenbestez, 2004ko txostenean ondorioztatu bezala, azpimarratu behar da ezarritako **helburuak** lortzeko dugun bidea luzea dela. Aurreratzeko erritmoa bizkortzeko, neurri berriak eta tresna eraginkorragoak sartu behar dira eta eragile guztien **ahaleginak bikoiztu** behar dira (Administrazio Publikoa, sektore pribatua eta herritarrak).

Gertakari garrantzitsuak

11. Azken urteko gertakaririk garrantzitsuena nazioartean, zalantzarik gabe, 2005eko otsailaren 16an **Kyotoko konpromisoa indarrean sartzea** izan da. Protokoloak 2008 eta 2012 bitartean CO_2-aren batez besteko emisio-maila jakin bat lortzera behartzen ditu herrialde sinatzaileak; hots, 1990eko emisioen maila baino % 8 gutxiagokoa. Espainiaren kasuan, betebehar global horrek emisioen hazkuntza % 15era **mugatzea** adierazten du, 1990ekoekin alderatuta.

    EAEri buruzko zifrek arriskuan jartzen dute Kyotoko Protokoloa betetzeko gure ekarpena. Izan ere, 2003ko datuen arabera, Euskadik 1990eko maila baino % 28 gehiago isurtzen du, eta ia bikoiztu egin du emisio-bolumena 1990etik hona. **Energia-sektorea eta garraio-sektorea** dira emisio gehien dituztenak; bien artean guztizkoaren % 56 osatzen dute.

12. Bigarren gertakari garrantzitsua ingurumen-erantzukizunari buruzko 2004/35/CE[2] zuzentaraua onartzea izan da. Haren bidez, kalteak jasandako pertsona fisiko edo juridikoak, legeriak jasotako eskubide bat urratu izana alegatu duenak edo nahikoa interesa duenak agintari eskudunari eska diezaioke kaltea eragin duen eragilearen aurka egin dezan ingurumena zaintzeko eta kontserbatzeko, zuzenean berak egin gabe.

13. Protokoloa indarrean sartzeak eta haren aldaketak eraginda, ingurumenari buruzko albisteek komunikabideetan oro har, eta, prentsa ekonomikoan zehazki, **geroz eta protagonismo handiagoa** hartu dute, eta, ondorioz, modu *naturalean* sartu dira politikoki zuzena den hizkeran. Protagonismo horrek garrantzi handiena hartzen du Euskadiren etorkizuna baldintzatzen duten eta benetako bidegurutzean kokatzen gaituzten **azpiegitura-proiektu handiak** aztertzeko unean.

14. Komunikabideetan duen protagonismoarekin batera, gero eta informazio gehiago ematen zaie herritarrei eta gero eta gehiago jabetzen dira gaien garrantziaz. Hala adierazten dute bai 2004ko Ekobarometro Sozialak, bai 2005eko Industria Ekobarometroak. Egoera hori sortzen laguntzea GIEIEren zeregin garrantzitsua da, ekoizte- eta kontsumo-ereduak –txanponaren bi aldeak– ezin baitira aldatu gizarteak aktiboki, errebindikatiboki, parte hartu gabe, iazko segimendu-txostenean gogorarazten zen bezala.

15. Orduan bezala, azpimarratu behar da **Tokiko Agenda 21** egiten ari diren udalerrien kopurua handitzen ari dela. Tokiko Agenda 21 GIEIEren helburuetako bat da, eta betetze-maila oso positiboa da. Egun, **190 udalerri Tokiko Agenda 21en prozesuetan daude**; hau da, EAEko herritarren % 90 baino gehiago. Agendak egiteko prozesuan oso aurreratuta dauden udalerriak **Udalsarea 21**en barruan sartzen ari dira (Iraunkortasunerako Euskal Udalerrien Sarea). 2005eko otsailean jada 66 udalerri zeuden sartuta. **Eskolako Agenda 21**ak pixkanaka martxan jartzen ari direla ere aipatu behar da. Guztira **45.000 ikasleri** klasea ematen zaien **130 ikastetxetan** ezarri dira jada.

16. Udalerrietan modu nabarmenean bat egiten dute ekoizte- eta kontsumo-moduen iraunkortasunean eragina duten alderdiek. Horregatik da garrantzitsua lurralde-antolamenduaren plangintza; aurrera egiten ari da lurralde-plan partzialak eta sektorialak egiten, eta horietan pixkanaka ari da sartzen iraunkortasunaren ikuspegia eta filosofia.

[2] Estatu espainiarreko legedira ekartzeko.

17. Europako Batzordeak **Natura 2000 Sareari** buruzko EAEren proposamena onartu izana urteko beste jarduera garrantzitsuenetako bat da. Horren arabera, EAEko gainazal osoaren % 20 Sarearen barruan geratuko litzateke.

18. **Hondakin-uren saneamendurako azpiegituren** inbertsioek ere jarraitzen dute. Hala, uraren tratamenduaren zikloa itxi eta **2000/60 Zuzentaraua** bete ahal izango da. Egun, EAEko **biztanleen % 90i** ekartzen dizkiete onurak jarduera horiek.

19. Legediari buruzko gertaera garrantzitsuen artean, aipatzekoa da**1/2005 Legea, lurzoruaren poluzioa prebenitzeko eta zuzentzekoa,** onartu izana. Hala ere, oraindik onartzeko daude garrantzi handiko bi lege-proiektu: alde batetik, **Lurzoruaren eta Hirigintzaren Legea** –proiektuak ez zuen Legebiltzarraren gehiengoaren onespena jaso–, eta bestetik, **Uren Legea** –Legebiltzarreko izapideak amaitu baino lehen legealdia amaitu zen–.

20. **Ingurumena Ikuskatzeko eta Kontrolatzeko Plana (2003/2007)** abian jarri izana ere azpimarratu behar da. Plan horri esker, 2007. urterako, poluzio-ahalmen handieneko jarduerei buruzko arauak beteko dira. Jarduera horiek zainketa-sarean arazoak atzemandako guneetan egingo dira, baita legeria ez betetzeko joera dutela ikusten den arloetan ere, betiere ingurumen-eragin nabarmena badute.

21. Eusko Jaurlaritzaren jarduera-esparruan **ingurumen-ikuspegia** plan eta programa guztietan sartzeko ahaleginak egiten ari dira. Horretarako lagungarria da, gainera, **Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio bateratuaren** (IIEB) prozedura aplikatzea. Ebaluazioa 2003ko uztailean dekretu bidez onartu zen, eta politika eta programa sektorialetan aplikatzen ari da, eta bereziki, eragin handiko sektoreetan, adibidez, nekazaritzan, lurralde-antolamenduan, garraioan eta industrian.

22. Ildo horretan egindako beste urrats garrantzitsu bat **Euskadiko Energia Estrategia 2010** onartzea da. Estrategian energia aurreztearen, energia-eraginkortasunaren eta energia berriztagarriak erabiltzearen alde egiten da Kyotoko Protokoloak ezarritako helburuak lortzeko. EAEko ekonomiaren karbono-intentsitatea murrizteko, zentral termiko tradizionalen ordez gasifikatzeko eta ziklo konbinatuko instalazioak ezartzeko apustu tinkoa egiten du.

23. Ingurumen- eta iraunkortasun-gaietako **sailen arteko koordinazioari** dagokionez, Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila 2004an hainbat sailekin aritu da lankidetzan: Industria, Merkataritza eta Turismo Sailarekin, ***Ingurumenaren aldetik Iraunkorra den Kontsumo Planaren (2005-2010)*** zirriborroa egiten; Etxebizitza eta Gizarte Gaietarako Sailarekin, eta Industria, Merkataritza eta Turismo Sailarekin ***Eraikuntza Iraunkorraren Gida*** eta ***Eraikinak Balioztatzeko Kodea*** idazten; Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailarekin, **Eskolako Agenda 21** eta ikastetxeetako ingurumen-ziurtagiriak sustatzen; eta Nekazaritza eta Arrantza Sailarekin **karbonoaren adierazleekin eta hustubideekin lotutako txostenak** egiteko Hitzarmenean.

24. Ingurumen-datuek okerrera egin dute, eta berriro ere garraioan jarri behar dugu arreta. **EAEko eta Europako ingurumen-arazorik handienetakoa da garraioa**. Sailak egin berri duen azterketa batek adierazten du garraioak sortutako kanpo-eraginen balio ekonomikoa 3.500 milioi €-koa dela; EAEko BPGren % 8,6 litzateke. Zehazki, errepideko garraioak sortzen ditu ia gastu horiek guztiak (% 95).

    Legeetan aurrera egiten da (maiatzaren 21eko **Euskal Trenbide Sareari buruzko** 6/2004 Legeak, EAEko trenbide-azpiegituren erakunde publiko kudeatzailea sortu du), baina ez nahikoa mugikortasunaren kudeaketan (udalerri eta eskualde askotan azterketak egiten ari dira, batez ere Gipuzkoan) edo trenbide-azpiegituren garapenean, eta horiek ingurumenean askoz eragin gutxiago duen garraiobide hori

sustatzeko balioko dute. Garraiobideen arteko koordinazioak ez du behar bezain azkar egiten aurrera (lurraldeko garraio-agintariak sortzea, garraio-txartel bakarra izatea, etab.), eta bestelako alternatiba interesgarri batzuek (esate baterako, itsasoko autobideak) oraindik ez dute aurretiko azterketen fasea gainditu. Hala ere, arazoak konpontzea bizkortu duten foro eta behatokiak sortzeko urrats garrantzitsuak egin dira.

25. EAEko Administrazioa nazioarteko proiektuetan parte hartzen aritu da, ingurumen-proiektuetan; eta horrek eragin nabaria izan du garapenerako lankidetza-programetan eta **Garapen Iraunkorrerako Eskualdeetako Gobernuen Sarean (nrg4SD),** gero eta gehiago parte hartzen baitu sare horretan. Sarearen lehendakaritzaren eta idazkaritzaren ardura Eusko Jaurlaritzari egokitu zitzaion hurrengo hiru urteetarako, martxoan Sumatran egindako I. Batzar Nagusian.

26. Azkenik, enpresaren eremu pribatuan, pozik egoteko arrazoia da **Borondatezko Ingurumen Hitzarmenak** hedatu izana poluzioaren prebentzio eta kontrol integratuei (IIPC) buruzko 61/96/EE Arteztarauak eragiten dien EAEko industria-sektoreekin. Orain arte, **sektorekako zazpi hitzarmen** sinatu dira, sektore hauekin: altzairua, zementua, kimika, papera, galdaketa, hondakinen kudeatzaileak eta beira, zeramika eta karea. 2005ean, berriz, nekazaritza eta abeltzaintzako eta gainazalak tratatzeko sektoreekin hasi dira hitzarmenak.

27. Bestalde, hedatzen jarraitzen dute enpresetako jardunbide egokiek; enpresa askok dute ingurumena kudeatzeko ziurtagiriren bat (692 enpresak ISO 14001 edo EMAS dute), eta beste 524 enpresak ingurumena hobetzeko **Ekoscan** programa egin dute**.** Horrez gain, orain **iraunkortasunari buruzko memoriak** egin behar dituzte.

28. EAEko enpresek ingurumen-irizpideak onartzeko balorazio positibo horrek bat egiten **Fundación Entornok** *Informe sobre la Gestión Ambiental en la Empresa Española* (Espainiako enpresetako ingurumen-kudeaketari buruzko txostena) txostenean aurkeztutako ebaluazioarekin. **Indizean balio handiena** lortu duen erkidegoa EAE dela adierazten du txostenak. Indize horren bidez, enpresak ingurumenarekiko duen **jarrera-konpromisoa** neurtzen da. Eragile sozialei dagokienez, GKEen parte-hartzea asko handitu da ingurumen-proiektuen aurkezpenean. 2004an irabazi-asmorik gabeko 35 erakunderen 82 proiektu finantzatu ziren, 750.000 eurorekin.

Konpromisoak betetzea: (i) 5 ingurumen-xede

29. Oro har, GIEIEk 2006rako hartutako bost ingurumen-xedeetarako markatutako helburuak betetzen egindako aurrerapena **positiboa** da. Hala, konpromiso programatikoen % 66 bete dira edo gauzatze-fase aurreratuan daude; iaz, kopurua % 44koa zen. Atal hauetan xedeak banaka aztertzen dira.

2006rako konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurreratuta	Eginda	
1. xedea	1	6	9	7	23
2. xedea	-	1	6	5	12
3. xedea	3	6	12	6	27
4. xedea	3	7	4	5	19
5. xedea	-	4	4	3	11
Ingurumen Xedeak GUZTIRA	7	24	35	26	92
Ingurumen-iraunkortasunari buruzko 2005eko txostena %	% 8	% 26	% 38	% 28	% 100
Ingurumen-iraunkortasunari buruzko 2004ko txostena %	% 11	% 48	% 20	% 22	% 100

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak	Egin litezkeenak	Egin daitezkeenak	Daturik ez	
1. xedea	1	-	5	-	6
2. xedea	3	3	6	1	13
3. xedea	-	-	2	-	2
4. xedea	1	-	3	3	7
5. xedea	-	-	1	-	1
Ingurumen Xedeak GUZTIRA	5	3	17	4	29
% IIT 2005	% 17	% 10	% 59	% 14	% 100
% IIT 2004	% 10	% 17	% 59	% 14	% 100

1. xedea: Aire, ur eta lurzoru garbiak eta osasuntsuak bermatzea

Estrategiak, **1. xedean,** helburu hauek ezartzen ditu:

- Ingurumenera isurtzen diren substantzia arriskutsuen eta poluitzaileen emisioak murriztea.
- Ingurumenaren kalitatea hobetzea

30. 1. xedeak 23 konpromiso programatiko jasotzen ditu[3]. Hau da konpromiso horien egoera:

[3] 1. eranskinean konpromiso bakoitzaren egoera banaka ikus daiteke

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	1	1	1		3
2004an iraungitako konpromisoak	-	2	4	4	10
2006rako konpromisoak	-	3	3	1	7
Konpromiso jarraituak*	-	-	1	2	3
1. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**1**	**6**	**9**	**7**	**23**
% IIT 2005	**% 4**	**% 26**	**% 39**	**% 30**	**% 100**
% IIT 2004	**% 17**	**% 39**	**% 35**	**% 9**	**% 100**

31. Bestalde, 1. xedean 6 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	-	3	-	3
Konpromiso jarraituak	1	-	2	-	3
1. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**1**	**-**	**5**	**-**	**6**
% IIT 2005	**% 17**	**-**	**% 83**	**-**	**% 100**
% IIT 2004	**-**	**% 17**	**% 67**	**% 17**	**% 100**

32. **1. xedean**, aurrerapenak lortzen ari dira ezarritako konpromisoen betetze-mailan. Baina, **airearen kalitate-indizeak eta poluitzaileen emisioen indizeak joera kezkagarria dute**. Horrenbestez*:*

- **Atmosferaren egoerak erne egoten jarraitzea eskatzen du**; izan ere, 1990 eta 2002 bitartean, substantzia azidotzaileen eta troposferako ozonoaren aitzindarien emisioak % 7 eta % 1 igo ziren, hurrenez hurren. NO_x, SO_2 eta COV emisioak ere igo ziren 2002an (NO_x % 10 gehiago, SO_2 % 18 gehiago eta COV % 5 gehiago). Hala ere, 2004ko datuek egoerak hobera egingo duela adierazten dute.
- **2004an airearen kalitatea pixka bat hobetu zen.** Partikulen (PM_{10}) kontzentrazioari dagokionez, 2003an, 22 estaziotan gainditu zen (35 aldiz, gutxienik) giza osasuna babesteko eguneko batez besteko balioa. Baina, 2004an 21 estaziotan gainditu zen. PM_{10}-aren batez besteko bilakaera historikoari dagokionez, 2003an jaitsi egin zen, 27 mikrogramo metro kubiko izatetik, 26ra izatera. Baina balio hori 2002koa baino handiagoa da, 2002an EAEko batez bestekoa 24 mikrogramo/metro kubiko baitzen. Azkenik, 2003an, 33 aldiz gainditu zen herritarrei alerta emateko muga, eta 2004an, berriz, ez zen inoiz gainditu.

33. Egoera horri aurre egiteko, EPER erregistroa modu eraginkorrean ezartzeko lan egin da. Erregistro horrek poluitzaileen emisioak (NOx, NH_3 eta COrenak) **prebenitzeko eta kontrolatzeko** estrategia izateko aukera ematen du (2003an bukatu nahi zen), eta, hori oinarri hartuta, parte hartzen duten sektore nagusiekin **Borondatezko Ingurumen Hitzarmenak** sinatzen ari gara.

34. Bestalde, aipatzekoa da airearen kalitatea ebaluatzeko azterketa egin izana 2003an eta 2004an EAErako, eta **EAEko 13 udalerritan jarduera-plan zehatzak** abian jartzeko beharra ikusi zela, 1073/2002 Errege Dekretuko 6. artikuluaren arabera. 2005eko azarorako plan horiek amaitzea aurreikusten da.

35. **Lurzoruaren Poluzioa Prebenitzeko eta Zuzentzeko 1/2005 Legea, otsailaren 4koa,** behin betiko onartu izana ere bete den konpromisoa da. Legearen helburua da lurzoruan aldaketa berriak ager daitezen saihestea, kasu larrienei konponbidea ematea, eta, azkenik, epe ertainera eta luzera heredatutako lurzoru poluituei konponbidea ematea planifikatzea. Ildo horretan, positiboa da **lurzoru poluituen berreskuratzean egiten ari den aurrerapena**: 1990etik 2003ra, poluituta egon zitezkeen 534 hektarea lurzoru (136 leku) ikertu ziren, eta 211 hektarea (66 leku) berreskuratu ziren. 2004an, lurzoruak ikertzeko eta berreskuratzeko joerak gorantz segitu zuen. Azkenik, azpimarratu behar da nekazaritzako eta ingurumeneko neurriak *ad hoc* abian jarri direla higatzeko arriskua duten laborantza-lurretako lurzoruak babesteko, EAEko higadura kontrolatzeko eta prebenitzeko plana etorkizunean diseinatzeari begira.

36. Urari dagokionez, EAEn 2000/60 Zuzentaraua ezartzeko behar diren lanak gauzatzen jarraitzen dute, **Hondakin-uren saneamendurako azpiegituretan** inbertsioak eginez. Horregatik, *2004ko adierazleetako* datuen arabera, 2000tik 2003ra, **ibaietako uren kalitatea hobetu egin da, oro har**: 2000an, estazioen % 15ek lortu zuten kalifikazio ona; 2003an, berriz, estazioen % 51k. Gaur egun, hala ere, **zenbait zati egoera txarrean daude** (Nerbioi-Ibaizabal, Deba eta Oria ibaien arroak). Estuarioko eta kostaldeko urei dagokienez, egonkortzea edo hobekuntza arina nabari da. 2003ko kanpainan estazioen % 37k lortu zuen 'poluitu gabe' kalifikazioa, eta, 1998an, % 20k.

37. Azkenik, aipatu behar da **zarata-maila handien eraginpean dagoen populazioari buruzko azterketa-diagnostikoa** eta horri buruzko estrategia bukatuko direla laster.

38. *Oraindik hasteko dago behe-maiztasuneko (50 Hz) eremu elektromagnetikoen eta irrati-maiztasunen esposizio-mailen gutxi gorabeherako azterketa eta haiek murrizteko plana* egiteari buruzko konpromisoa.

2. xedea: Natur baliabideen eta hondakinen kudeaketa arduratsua

Estrategiak, **2. xedean,** helburu hauek ezartzen ditu:

- Baliabideen kontsumoak eta horren ondorioek ingurumenaren karga- eta birsorkuntza-ahalmena gaindi ez dezaten saiatzea, eta hazkunde ekonomikoaren eta baliabideen erabileraren arteko bereizketa lortzea.
- Azken hondakin gutxiago sortzea, eta hazkunde ekonomikoaren eta hondakin-produkzioaren arteko bereizketa lortzea jatorrian prebentzioa ezarrita.
- Azken hondakinak modu seguruan eta denbora laburrean kudeatzea.

39. 2. xedeak 12 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	3	3	6
2004an iraungitako konpromisoak	-	1	2	-	3
2006rako konpromisoak	-	-	1	-	1
Konpromiso jarraituak	-	-	-	2	2
2. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**-**	**1**	**6**	**5**	**12**
% IIT 2005	**-**	**% 8**	**% 50**	**% 42**	**% 100**
% IIT 2004	**-**	**% 42**	**-**	**% 58**	**% 100**

40. Bestalde, 2. xedean 13 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	**Lortzeko aurreikuspena**				**Guztira**
	Zailak ☹	**Egin litezkeenak** 😐	**Egin daitezkeenak** ☺	**Daturik ez**	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-		-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-		-
2006rako konpromisoak	3	2	6	-	11
Konpromiso jarraituak	-	1	-	1	2
2. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**3**	**3**	**6**	**1**	**13**
% IIT 2005	**% 23**	**% 23**	**% 46**	**% 8**	**% 100**
% IIT 2004	**% 15**	**% 15**	**% 62**	**% 8**	**% 100**

41. **2. xedeak** du konpromisoen betetze-maila handiena, ezarritako konpromiso guztiak hasita baitaude, eta, ia erdia, gauzatuta. Bestalde, oraindik ez dugu azken helburua lortu: ***baliabideen kontsumoa ekosistemen karga-ahalmena baino handiagoa ez izatea eta hondakin gutxiago sortzea.*** Hona hemen gai horri buruz 2004ko adierazleen txostenean jasotako datu batzuk:

- EAEko etxebizitzetan, biztanle bakoitzak 130 litro **ur kontsumitzen** ditu egunean.
- **Energiaren guztizko kontsumoa** % 26 hazi zen 1990-2002 epean. 2002an, % 1,5 egin zuen gora aurreko urtearekiko.
- 1990 eta 2002 bitartean, **materialen guztizko kontsumoa** % 27 hazi zen: 1990ean, biztanleko 75 tona kontsumitzen zen, eta 2002an, 96 tona.
- 1994tik 2004ra, % 20 handitu da **lurzoru artifizializatuaren azalera**.
- 1998tik 2003ra bitartean, % 15 handitu zen **hiri-hondakinen** kopurua. 2003an, 588 kg hiri-hondakin sortu zen biztanleko; hots, 2002an baino 9 kg gehiago (% 1,62). 2002an, 335.634 tona **hondakin arriskutsu** sortu ziren; hots, 2001ean baino % 4,68 gehiago.

42. Baliabideen kontsumoa handitu arren, **eraginkortasun-hobekuntza handiak lortzen ari dira baliabideen erabileran**. Hala,

- 1990-2002 aldian, baliabide materialen kontsumoaren eraginkortasuna % 14 hazi zen.
- 1990-2002 bitartean, energia-intentsitatea % 13 murriztu da.
- 1990-2002 aldian, baliabide materialen kontsumoaren eraginkortasuna % 14 hazi zen.
- 1998 eta 2003 bitartean, zabortegietan uzteko hiri-hondakinen ehunekoa 13 puntu jaitsi zen (1998ko % 81etik 2003ko % 68ra). Hondakin arriskutsuei dagokienez, 2002an hondakin arriskutsu inbentariatuen % 100 kudeatu ziren (1994an, % 72), eta % 45 balorizatu ziren (1994an, % 28, eta 2001ean, % 38).

43. Hondakinen kudeaketaren alorrean, **EAEko hiri-hondakinen plana** egin berri da eta hiru gida ere egin dira: erabiltzen ez diren ibilgailuak tratatzeko; eraikuntzako eta eraispeneko hondakinak tratatzeko; eta ekipo elektrikoak eta elektronikoak tratatzeko.

48. Hala ere, azken hogei urteetan, **okerrera egin dute** nekazaritza-sistemetako hegaztiek eta arrain kontinental batzuek, kostaldeko estuarioek eta baso autoktonoen zatikatzeak eta konektagarritasunak.

49. Horiek gauzatzeko epea 2006 artekoa den arren, **bi konpromiso oraindik abian jartzeke daude.** Batetik, **EAEko Paisaia Berezien eta Aparten Katalogoan** katalogatutako eremuak babestu eta berreskuratzeko plan espezifikoak egitea; katalogoa amaitzearen mende geratzen dira plan horiek. Bestalde, kolonizatzaileak eta inbaditzaileak izateko aukera duten landaretzako eta faunako espezie exotikoak kudeatzeko planak egitea.

4. xedea: Lurraldeko oreka eta mugikortasuna: ikuspegi bateratua

Estrategiak, **4. xedean,** helburu hauek ezartzen ditu:

- Lurraldearen erabilera iraunkorra lortzea.
- Hainbat erabilera eta jarduera gauzatzeko (etxebizitzak, jarduera ekonomikoak eta aisialdikoak) garapen iraunkorra ahalbidetzen duen irisgarritasuna lortzea.
- Hazkunde orokortuko garapen ekonomikoa baliabide motorizatuen bidezko garraioaren eskaeratik bereiztea.

50. 4. xedeak 14 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	1	1	-	-	2
2004an iraungitako konpromisoak		1		2	3
2005erako konpromisoak	2	1	3	1	7
2006rako konpromisoak	-	2	2	-	4
Konpromiso jarraituak	-	1	-	2	3
4. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**3**	**7**	**4**	**5**	**19**
% IIT 2005	**% 16**	**% 37**	**% 21**	**% 26**	**% 100**
% IIT 2004	**% 11**	**% 53**	**% 21**	**% 16**	**% 100**

51. Bestalde, 4. xedean 7 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2005erako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	-	3	2	5
Konpromiso jarraituak	1	-	-	1	2
4. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**1**	**-**	**3**	**3**	**7**
% IIT 2005	**% 14**	**-**	**% 43**	**% 43**	**% 100**
% IIT 2004	**% 14**	**% 14**	**% 43**	**% 29**	**% 100**

52. **4. xedean,** konpromisoen betetze-mailakoa apala da, batez ere, **garraioarekin** lotura zuzena dutenena. Hala, oraindik ez da hasi EAEn motorrik gabeko garraioa sustatzeko estrategia integrala garatuko duen konpromisoa.

3. xedea: Natura eta biodibertsitatea babestea.

Estrategiak, **3. xedean,** helburu hauek ezartzen ditu:

- Ekosistemak, espezieak eta paisaia kontserbatzea eta babestea.
- Ekosistemak eta espezieak haien ingurune naturalean leheneratzea, baita paisaiak ere.
- Biodibertsitateari buruz ikertzea eta sentsibilizatzea.

44. 3. xedeak 27 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak		2	1	2	5
2004an iraungitako konpromisoak		2	5	1	8
2006rako konpromisoak	3	2	6	-	11
Konpromiso jarraituak	-	-	-	3	3
3. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**3**	**6**	**12**	**6**	**27**
% IIT 2005	**% 11**	**% 22**	**% 44**	**% 22**	**% 100**
% ISA 2004	**15%**	**52%**	**15%**	**19%**	**100%**

45. Bestalde, 3. xedean 2 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	-	2	-	2
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
3. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**-**	**-**	**2**	**-**	**2**
% IIT 2005	**-**	**-**	**% 100**	**-**	**% 100**
% IIT 2004	**-**	**% 50**	**% 50**	**-**	**% 100**

46. **3. xedean** ere, konpromisoen betetze-maila positiboa da. 2004an egindako ekintzen artean, nabarmentzekoak dira **Hezeguneen Lurralde Plan Sektoriala behin betiko onartu izana**[4] eta **Itsasertza Babesteko eta Antolatzeko Lurralde Plan Sektorialari hasierako onespena eman izana**. Era berean, azpimarratu beharrekoa da **Eremu Sentikorren Katalogoa** (3/1998 Legearen aplikaziorako) eta beste zenbait kartografia-mota eta inbentarioak egin izana, betiere Europako Batasunerako interesa duten habitatekin, paisaia bereziekin... lotuta. Azkenik, **Urdaibai Biosfera Erreserbako Artadi Kantauriarren Lurraldeko Ekintza Plana** eta **Aizkorri-Aratz eta Armañon Parke Naturalak** behin-behingoz onartzea jasotzen dira.

47. **Baso-ziurtagirien sistemei** dagokienez, 2004ko maiatza bitartean, 28.000 hektarea baso-azalera antolatu dira irizpide horien arabera. Sistema horren bidez, EAEko basoak modu iraunkorrean kudeatzen direla bermatzen da.

[4] 2004ko azaroaren 19ko EHAA.

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	2	1	2	2	7
2004an iraungitako konpromisoak	-	1	2	1	4
2006rako konpromisoak	-	-	1	-	1
Konpromiso jarraituak	1	1	1	-	3
Konpromisoak guztira 2. E.B. (2002-2006)	**3**	**3**	**6**	**3**	**15**
% IIT 2005	**% 20**	**% 20**	**% 40**	**% 20**	**% 100**
% IIT 2004	**% 13**	**% 40**	**% 33**	**% 13**	**% 100**

67. Bestalde, ezinbesteko 2. baldintzan konpromiso kuantitatibo bakar bat jasotzen da. Hau da konpromiso horren egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	1	-	-	1
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
Konpromisoak guztira 2. E.B. (2002-2006)	**-**	**1**	**-**	**-**	**1**
% IIT 2005		**% 100**			**% 100**
% IIT 2004		**% 100**			**% 100**

68. Indarrean dagoen **legedia hobetzeari** eta aplikatzeari dagokionez, akordioak betetzeko premia azpimarratu behar da, gero, baliabide kritikoei **(Uren Legea)** edota bereziki urriak direnei **(Lurzoruaren eta Hirigintzaren Legea)** eragiten dieten funtsezko legeak baitatoz. Azpimarratu behar da, alderdi positiboekin ari garela, **Ingurumen-ikuskaritzako eta –kontroleko Plana 2003-2007** onartu zuela Gobernu Kontseiluak 2004ko azaroaren 23an, eta **Lurzoruaren Poluzioa Prebenitzeko eta Zuzentzeko 1/2005 Legea** onartu zela.

69. **Lankidetza publiko-pribatuaren** aldetik, nabarmen dezagun lehenago azaldutako **borondatezko zazpi ingurumen-akordioen** garapena.

70. Horrez gain, 2004an, ETEei ingurumen-legedia betetzen laguntzeko programa ezarri da, hots, **Legescan Programa Sektoriala,** eta, gainera, **EAEko industriarentzako Ingurumen Legeriaren Eskuliburua** eguneratu da.

71. 2004a baino lehen gauzatzekoak ziren **bi konpromiso**, baina oraindik **ez dira abian jarri:**

- 2003tik aurrera ingurumen-informazioaren kopia berehala egin eta baliabide elektronikoen bidez zabaltzeko sistemak garatzea, informazioa jendaurrean jartzeko garaian.
- 2003tik aurrera ingurumen-eraginaren ebaluazioen irismenari eta xedeei buruzko arauak egitea, hainbat jarduera-motatarako.

53. **Lurraldearen antolamenduari** dagokionez, Estrategian aurreikusitako lurralde-plan partzial eta sektorial guztiak izapidetze-prozesuetan daude, pixka bat atzeratuta badaude ere. Salbuespena dira baliabide turistikoen, EAEko portuen eta harrobiak egin daitezkeen guneen lurralde-plan sektorialak, ez baitira izapidetzen hasi. Horrenbestez,

- Lurralde-plan partzialez ari garela:
    - 5 lurralde-plan partzial behin betiko onartzea: Arabako erdigunekoa, Guardiakoa –Arabako Errioxa–, Laudiokoa, Deba Garaikoa eta Deba Barrenekoa.
    - Laster onartuko dituzte behin betiko Bilbo Metropolitarreko eta Urola-Kostako lurralde-plan partzialak.
    - Goierriko Lurralde Plan Partzialari hasierako onespena ematea
    - Gainerako lurralde-plan partzialak aurreratze-fasean daude.

- Lurralde-plan sektorialez ari garela:
    - EAEko Hezeguneen Lurralde Plan Sektoriala behin betiko onartzea.
    - Jarduera Ekonomikoen Lurralde Plan Sektoriala behin betiko onartzea.
    - Itsasertzaren Lurralde Plan Sektorialari hasierako onespena ematea.
    - Nekazaritzako eta Basogintzako Lurralde Plan Sektorialari hasierako onespena ematea.
    - IIEBaren azterketa Etxebizitzen Sustapen Publikoaren Lurralde Plan Sektorialean.
    - Kultura Ondarearen Lurralde Plana aurreratze-fasean dago.

5. xedea: Klima-aldaketaren gaineko eragina mugatzea

Estrategiak, **5. xedean,** helburu hauek ezartzen ditu:

- Berotegi-efektua eragiten duten gasen emisio atmosferikoak murriztea 2020rako.
- Karbono-hustubideak gehitzea.

54. 5. xedeak 10 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	3	-	3
2006rako konpromisoak	-	3	1	-	4
Konpromiso jarraituak	-	1	-	3	4
5. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**-**	**4**	**4**	**3**	**11**
% IIT 2005	**-**	**% 36**	**% 36**	**% 27**	**% 100**
% IIT 2004		**% 55**	**% 18**	**% 27**	**% 100**

55. Bestalde, 5. xedean konpromiso kuantitatibo bakar bat jasotzen da. Hau da konpromiso horren egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	-	-	-	-
Konpromiso jarraituak	-	-	1	-	1
5. xedeko konpromisoak guztira (2002-2006)	**-**	**-**	**1**	**-**	**1**
% IIT 2005			**% 100**	**-**	**% 100**
% IIT 2004			**% 100**	**-**	**% 100**

56. **5. xedean,** kezkagarria da CO_2-aren emisioek gure **helburuetatik urrun jarraitzea**. Hala, 1990etik 2003ra, berotegi-efektua eragiten duten gas nagusien zuzeneko emisioak % 28 igo ziren EAEn. 2003an, guztira 19,4 milioi tona CO_2 baliokide isuri ziren Euskal Autonomia Erkidegoan, 2002ko zifraren pareko. Pertsona bakoitzeko, zifra horiek EBko eta Espainiako batezbestekoa gainditzen dute, EAEn industriak pisu erlatibo handiagoa baitu. Hala ere, 2003/87 Zuzentarauak eragiten dien industria-sektoreek banakako emaitza hobeak dituzte EAEn Estatuan baino[5].

57. Egoera kezkagarri horretan, Eusko Jaurlaritzak **2010erako Euskadiko Energia Estrategia** diseinatu du. Estrategian apustua egiten da energia-kontsumitzaileen sektore guztietan energia aurrezteko eta eraginkortasunez erabiltzeko programak indartzeko eta energia berriztagarrien garapena sustatzeko. Hala, Kyotoko Protokoloan ezarritako ingurumen-helburuak lortzen lagunduko du. Bestalde, **Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Ingurumen eta Energia Plan Gidatzailea** onartu da, baita udalerrietako energia-plan ugari ere.

58. Emisio barreiatuak egiten dituzten sektoreez ari garela, nabarmentzekoa da **Ingurumenaren aldetik Iraunkorra den Kontsumo Plana (2005-2010)** egin izana. Gobernuak kontsumitzaileei zuzenduta egiten dituen ekintza guztiak koordinatzeko egin da plan hori, eta helburu hauek ditu: jardueren berri ematea herritarrei, kontsumo iraunkorragoa egiteko heztea eta sentsibilizatzea eta horrekin bat datozen produktuak merkaturatzea gutxika-gutxika.

59. Bestalde, Nekazaritza eta Arrantza Sailak, Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailarekin elkarlanean, CO_2-ak EAEko lurretan izandako finkapen-eboluzioa aztertzeko lan bat egin du. Lan hori **EAEko CO_2-aren hustubideen kuantifikaziorako lehen hurbilketa da.**

[5] Hala jaso zuen Eusko Jaurlaritzak iazko uztailaren 13an, "Eusko Jaurlaritzaren jarrera emisio-eskubideen esleipen-planari dagokionez" lanean.

Konpromisoak betetzea: (ii) ezinbesteko 5 baldintza

60. Oro har, GIEIEk 2006rako hartutako bost ezinbesteko baldintzetarako markatutako helburuak betetzen egindako aurrerapena **positiboa** da. Hala, konpromiso programatikoen % 72 bete dira edo gauzatze-fase aurreratuan daude; iaz, kopurua % 44koa zen.

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurreratuta	Eginda	
1. E.B.	-	-	2	4	6
2. E.B.	3	3	6	3	15
3. E.B.	-	1	1	2	4
4. E.B.	2	5	3	7	17
5. E.B.	-	-	2	1	3
Ezinbesteko Baldintzak GUZTIRA % IIT 2005	5 % 11	9 % 20	14 % 31	17 % 38	45 % 100
% IIT 2004	% 11	% 44	% 20	% 24	% 100

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
1. E.B.	-	-	1	1	2
2. E.B.	-	1	-	-	1
3. E.B.	-	2	2	-	4
4. E.B.	-	2	1	-	3
5. E.B.	-	1	1	3	5
Ezinbesteko Baldintzak GUZTIRA % IIT 2005	- -	6 % 40	5 % 33	4 % 27	15 % 100
% IIT 2004	% 33	% 20	% 47	-	% 100

Ezinbesteko 1. baldintza: Ingurumen-aldagaia beste politika batzuetan kontuan hartzea

Ezinbesteko 1. baldintzak helburu hauek definitzen ditu:

- Jarduera politikoaren gidaritza eta koherentzia hobetzea
- Ingurumena politika sektorialetan (industria, energia, nekazaritza, garraioa, kontsumoa, turismoa...) sartzeko estrategiak garatzea.
- Administrazioaren jarrera eredugarria sustatzea.
- Administrazioaren plan eta programen ingurumen-ebaluazioa bultzatzea.
- Administrazio Publikoaren erosketetan ingurumen-irizpideak sartzea bultzatzea.
- Ingurumen-aldagaia sartzea lurzorua erosteko politiketan eta hirigintza-planetan (ekonomia- edota etxebizitza-jarduerak ezartzeko).
- EAEko ingurumen-sektorea sustatzea lege-esparru baten bidez; lege-esparru horrek ingurumen-eremuko enpresak sortzea erraztu beharko du.

61. Ezinbesteko 1. baldintzak 6 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	1	3	4
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	1	-	1
2006rako konpromisoak	-	-	-	1	1
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
Konpromisoak guztira 1. E.B. (2002-2006)	**-**	**-**	**2**	**4**	**6**
% IIT 2005			**% 33**	**% 67**	**% 100**
% IIT 2004		**% 33**	**% 17**	**% 50**	**% 100**

62. Bestalde, ezinbesteko 1. baldintzan 2 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	-	1	1	2
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
Konpromisoak guztira 1. E.B. (2002-2006)	**-**	**-**	**1**	**1**	**2**
% IIT 2005		**-**	**% 50**	**% 50**	**% 100**
% IIT 2004	**% 50**	**-**	**% 50**	**-**	**% 100**

63. Ezinbesteko 1. baldintzaren esparruan, **ingurumen-aldagaiaren integrazioa** bide onetik doa, konpromiso guztiak fase aurreratuan edota gauzatuta baitaude.

64. Urrats garrantzitsua da, bestalde, ingurumenari buruzko Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailaren aurrekontu-partida publikoen azterketaren sistematizazioa, **INGUMA/Q29** aplikazioaren bidez; aplikazio hori Sailaren **gastuaren azterketa ingurumenaren** ikuspegitik egiteko tresna da. Beste urrats garrantzitsu bat da **Tokiko Agenda 21en** prozesuen (190 udalerri daude jada prozesuan sartuta) garapena.

65. Era berean, Administrazioaren jarrera eredugarriari dagokionez, azpimarratzekoa da **Administrazio Publikoetan ingurumen-ziurtagiriak** lortzeko mekanismoak abian jartzen ari direla, bai Eusko Jaurlaritzan, bai foru- eta toki-erakundeetan.

Ezinbesteko 2. baldintza: Indarrean dauden legeak eta horien aplikazioa hobetzea

Ezinbesteko 2. baldintzak helburu hauek definitzen ditu:

- Arauak garatzea eta horiek argiago eta errazago egitea sustatzea, ingurumen-araudia errazago aplikatzeko.
- Ingurumen-legedia heda dadin sustatzea (bai testu osoak bai eskuliburu praktikoak).
- Administrazioaren planetan jasotako legeak aplikatzeak dituen (eta ez aplikatzearen aukerak) kostuen azterketa egitea.
- Prebentzioko borondatezko tresnak (borondatezko hitzarmenak) eta legea betetzen laguntzen duten tresnak sustatzea.
- Fiskaltzak eta poliziak ingurumen-gaietan gehiago parte har dezan eta gehiago espezializa dadin sustatzea.
- Ingurumena kudeatzeko EMAS sistemaren bidez ingurumen-legeriaren ezarpena kontrola dadin sustatzea.
- Ingurumen-ebaluazio integratuko kontzeptuak kontuan hartzea eragile publiko eta pribatuek.
- Partaidetza publikoa sustatzen duten bide administratiboak areagotzea.

66. Ezinbesteko 2. baldintzak 15 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Ezinbesteko 3. baldintza: Merkatuak ingurumenaren alde lan egin dezan bultzatzea

Ezinbesteko 3. baldintzak helburu hauek definitzen ditu:

- Irizpide ekologikoak kontuan hartzen dituen politikak bultzatzea erosketa publikoetarako.
- Ingurumen-xede berrietara bideratutako zerga-politika ezartzea.
- Lankidetzan aritzea enpresekin eta enpresa-erakundeekin.
- Ingurumen-arauditik harantzagoko ekintzak bultzatzen dituzten diru-laguntzen ildoak ezartzea.
- Ingurumenarekiko jarrera ona duten enpresak saritzeko sistemak sustatzea.
- Ingurumen-arriskuak dituzten prozesuak aseguratzea sustatzea, ingurumen-erantzukizunaren bidez.
- Ingurumena kudeatzeko sistemak, ingurumen-txostenak eta antzekoak bultzatzea.
- EAEn produktuari buruzko estrategia integratua ezartzea, ingurumena errespetatzen duten produktuen alde.
- Etiketa ekologikoaren eraginkortasunaren erabilera eta ebaluazioa sustatzea.
- Ingurumeneko jardunbide hobeak truka daitezen sustatzea.
- Berrikuntza- eta eraginkortasun-irizpideak politika sektorial guztietan sartzeko prozesua hobetzea.
- Ingurumen-arazoak konpontzeko, baliabide finantzarioak erabiltzea: lehentasun-kredituak, inbertsio-funtsak, arrisku kapitalak…
- Sektore pribatuan, erosketa-espezifikazioetan ingurumen-faktoreak sartzeko egiten diren ekimenak sustatzea.

72. Ezinbesteko 3. baldintzak 4 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hastek o	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	1	1
2004an iraungitako konpromisoak	-	1	-	-	1
2006rako konpromisoak	-	-	1	1	2
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
Konpromisoak guztira 3. E.B. (2002-2006)	**-**	**1**	**1**	**2**	**4**
% IIT 2005		**% 25**	**% 25**	**% 50**	**% 100**
% IIT 2004		**% 75**		**%25**	**% 100**

73. Bestalde, ezinbesteko 3. baldintzan 4 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	2	2	-	4
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
Konpromisoak guztira 3. E.B. (2002-2006)	**-**	**2**	**2**	**-**	**4**
% IIT 2005	**-**	**% 50**	**% 50**	**-**	**% 100**
% IIT 2004	**-**	**% 25**	**% 75**	**-**	**% 100**

74. **Merkatu-tresnen** erabilerari dagokionez, industria-sektorearen parte-hartzea –aurreko puntuan azaldutako **ingurumeneko hitzarmen boluntarioen** bidez– positiboa da. Era berean, ingurumen-kudeaketako **ziurtatze**-sistema asko dagoela eta borondatezko ekimenak, kasurako, **iraunkortasun-txostenak,** egin direla kontuan izanda, 2006rako ezarritako helburuak lortzeko bidean gaudela ikusten

dugu. Bada, azken datuen arabera, 26 EMAS erregistro, 692 ziurtagiri ISO 14001, Ekoscan Arauaren 38 ziurtagiri eta 524 Ekoscan diploma eskuratu dira.

75. Bestalde, lanean ari gara, urrats txikiak eginez bada ere, **ingurumen-kostuak barneratzeko;** hainbat sailen diru-laguntzen politika aztertu da, haien irizpideak GIEIEren ildoekin bateratzeko. Hor sartzen dira Uren Kanona eta Hondakinak Isurtzeagatiko Tasa.

76. **Teknologia Garbien Euskal Zerrenda** egiteko lanak ere nabarmenak dira. 59 ingurumen-teknologia sartzen dira zerrenda horretan, eta % 30erainoko zerga-kenkariak izan ditzakete Sozietateen gaineko Zergan[6].

Ezinbesteko 4. baldintza: Herritarrak, Administrazioa eta enpresak gaitzea eta erantzukizunkide bihurtzea eta beren jokabideak jasangarritasun handiagoari begira aldatzea

Ezinbesteko 4. baldintzak helburu hauek definitzen ditu:

- Herritarrak informatzea, sentsibilizatzea eta haien parte-hartzea sustatzen duten Tokiko Agenda 21eko programak bultzatzea udalerrietan eta eskualdeetan.
- Ingurumen-hezkuntzako planak sustatzea hezkuntza-sisteman.
- Lanbide-heziketan (akademikoa nahiz lanekoa) eta unibertsitatean ingurumen-aldagaia sar dadin bultzatzea.
- Ingurumen-informazioko sistema bat ezartzea (datu-baseak, aplikazio informatikoak...), kalitatezko ingurumen-informazioa, eguneratua eta fidagarria eskainiko duena.
- Ingurumenari buruzko informazio fidagarria eta erraz eskuratzekoa emango duten komunikaziorako mekanismo eraginkorrak sortzea eta informazioaren teknologia berriak (Internet) sustatzea.
- Herritarrek parte hartzeko foro egonkorrak sustatzea.
- Herritarrek beren bizimoduaren errendimendu ekologikoa alderatu eta ebaluatzeko tresnak bultzatzea.
- Ingurumen-informazioa ekoizten duten eragileen artean ingurumen-informazioa, esperientziak, jardunbide egokiak eta abar trukatzeko sare egonkorrak ezar daitezen sustatzea.
- Garapen iraunkorraren printzipioak eta kultura transmititzeko eta horiei buruz sentsibilizatzeko kanpainak bultzatzea.

77. Ezinbesteko 4. baldintzak 17 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	2	1	2	4	9
2004an iraungitako konpromisoak	-	2	-	1	3
2006rako konpromisoak	-	2	-	1	3
Konpromiso jarraituak	-	-	1	1	2
Konpromisoak guztira 4. E.B. (2002-2006)	**2**	**5**	**3**	**7**	**17**
% IIT 2005	**% 12**	**% 29**	**% 18**	**% 41**	**% 100**
% IIT 2004	**% 18**	**% 35**	**% 18**	**% 29**	**% 100**

78. Bestalde, ezinbesteko 4. baldintzan 3 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

[6] 2004ko maiatzaren 14an argitaratu zen EHAAn.

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak ☹	Egin litezkeenak 😐	Egin daitezkeenak ☺	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	2	1	-	3
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
Konpromisoak guztira 4. E.B. (2002-2006)	**-**	**2**	**1**	**-**	**3**
% IIT 2005		**% 66**	**% 33**	**-**	**% 100**
% IIT 2004	**% 33**		**% 66**	**-**	**% 100**

79. **Herritarrak gaitzeari** dagokionez, arrakastarik handiena Tokiko Agenda 21ak ugaritu izana da, EAEn 190 udalerri baino gehiago baitaude Tokiko Agenda 21eko prozesuetan. Nabarmentzekoa da, bestalde, prozesu hori hezkuntza-sektorera zabaldu izana: 130 ikastetxek (45.000 ikasle baino gehiago) Eskolako Agenda 21 dute, eta **mugikortasun iraunkorreko planak** egin dira udalerri eta eskualdeetan; dagoeneko, 4 eskualderi eta 40 udalerri baino gehiagori eragiten diete.

80. Eusko Jaurlaritzaren hainbat sail eta sozietate publikok **informatzeko eta sentikortzeko** egiten duten ahaleginari esker, herritarrak gehiago kontzientziatzen ari dira, nahiz eta oraindik ere erronka den zuzenean herritarrengana iristeko formula berriak topatzea. Ingurumenaren alorrean herritarrak informatzeko eta komunikatzeko eta haiek parte hartzeko **estrategiaren** eta **ingurumen-hezkuntzaren** estrategiaren helburua –biak unean lantzen ari dira– EAEko gizartea informatzen eta mobilizatzen laguntzea da, 2002-2020ko Garapen Iraunkorraren Euskal Ingurumen Estrategian identifikatutako xede handiak ezagutu eta bere egin ditzaten eta ingurumenaren aldetik iraunkorra den herria lortzeko aktiboki esku har dezaten.

81. Bi konpromiso hasteko daude oraindik, eta 2004a baino lehen hasi beharrekoak ziren:

- Hedabide publikoek "Ingurumen-informazio iraunkorraren aldeko konpromisoa" hitzartzea.
- Ingurumenean eragina duten programa, plan, proposamen eta Gobernuaren gainerako dokumentuen testuak eskuragarri jartzea euskarri informatikoan, diseinuaren eta garapenaren fase guztietan.

Ezinbesteko 5. baldintza: Ingurumenari buruzko ikerketa, garapen teknologikoa eta berrikuntza bultzatzea

Ezinbesteko 5. baldintzak helburu hauek definitzen ditu:

- Ingurumen-sistemaren eta gizakien osasunarekin duen loturaren gaineko jakintza sustatzea.
- Ekoizpen-sistemetan dauden teknologia onenak sartzea sustatzea.
- Eusko Jaurlaritzaren "Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Plana 2001-2004" planaren esparruan, egungo iraunkortasun-estrategiari gehien laguntzen dioten azterketa-proiektuak sustatzea.

82. Ezinbesteko 5. baldintzak 3 konpromiso programatiko jasotzen ditu. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Guztira
	Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	2	-	2
2004an iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2006rako konpromisoak	-	-	-	-	-
Konpromiso jarraituak	-	-	-	1	1
Konpromisoak guztira 5. E.B. (2002-2006)	**-**	**-**	**2**	**1**	**3**
% IIT 2005			**% 66**	**% 33**	**% 100**
% IIT 2004		**% 100**			**% 100**

83. Bestalde, ezinbesteko 5. baldintzan 5 konpromiso kuantitatibo jasotzen dira. Hau da konpromiso horien egoera:

Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena				Guztira
	Zailak	Egin litezkeenak	Egin daitezkeenak	Daturik ez	
2004a baino lehen iraungitako konpromisoak	-	-	-	-	-
2004an iraungitako konpromisoak	-	1	1	3	5
2006rako konpromisoak	-	-	-	-	-
Konpromiso jarraituak	-	-	-	-	-
Konpromisoak guztira 5. E.B. (2002-2006)	**-**	**1**	**1**	**3**	**5**
% IIT 2005	**-**	**% 20**	**% 20**	**% 60**	**% 100**
% IIT 2004	**% 60**	**% 20**	**% 20**	**-**	**% 100**

84. Ingurumenari buruzko **Ikerketa, garapen teknologiko eta berrikuntzaren** alorrean, iaz bezala, **datu gutxi** dugu. 2004an, **Ekodiseinuaren Dokumentazio Zentroa/Produktuaren Ingurumen Berrikuntza** abiatzeari eta **Teknologia Garbien Euskal Zerrenda** hobetzeari lotutako ekintzak egin dira, eta ingurumen-diagnostikoa egin da ekipo-fabrikatzaileen sektorean.

85. Bestalde, ingurumenak EAEko biztanleengan duen eraginari buruzko ikerketa oso garrantzitsua denez, beharrezkoa da ikerketa-programak dinamismo handiz bultzatzea. Ikuspegi horretatik, nabarmena da **ozonoaren ondoriozko poluzioak osasunean duen eragina balioztatzeko** EAEko zenbait udalerritan hasitako lana.

86. Azkenik, azpimarra dezagun UNESCOk 2004an ofizialki aintzatetsi izana EHUko **Garapen Iraunkorrari eta Ingurumen Hezkuntzari buruzko UNESCO katedra Urdaibai Biosfera Erreserbaren esparruan** –ikerketa eta hezkuntza espezializatuko unitatea–, Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak babestua. Katedra horrek EAE osoari eskainiko dizkio bere zerbitzuak, eta lankidetzan arituko da mundu osoan banatutako UNESCO katedra guztiekin.

Aurreko txostenetako aholkuen betetze-maila

87. Lorpenak nahi baino txikiagoak izan diren arren, aurreko iraunkortasun-txostenetako ondorio eta gomendioak jarraitu ditu Gobernuak. Aurreko erronka eta gomendioek indarrean jarraitzen dute 2005erako ere, egitura-aldaketa handiak baititugu.

88. Helburuak betetzeko **segimendu- eta ebaluazio-mekanismoetan sakontzeko** beharra adierazten du lehenengo ondorioak. Argitaratutako txostenak eta proposatutako hobekuntzak gorabehera, konpromiso batzuk atzeratzea eragiten duten arrazoiak nabarmenduko duten atzeraelikadurako mekanismoak falta dira. Eta ingurumenari buruzko informazio-sisteman egin diren hobekuntzak gorabehera, konpromiso kuantitatibo batzuetarako, oraindik ez dira definitu ebaluatu ahal izateko beharrezkoak diren adierazleak.

89. 2003ko txostenaren bigarren ondorioa bat dator hurrengo urteko txostenean ezarritako lehenengo **erronkarekin,** eta, hain zuzen, **hazkunde ekonomikoaren eta baliabide naturalen erabileraren arteko bereizketa** lortzeko bidean aurrera egiteari buruzkoa da[7]. Txostenean adierazi dugun moduan, arlo horretako emaitzak gazi-gozoak dira: baliabide naturalen erabilera gero eta eraginkorragoa den arren, **kontsumo orokorra hazten ari da,** bai MBT adierazlea kontuan hartuta bai *aztarna ekologikoa* kontuan hartuta[8]. Berdin gertatzen da garraio-fluxuen eta hondakinen sorrerarekin, hazkunde ekonomikoarekin batera hazten baitira. Horrenbestez, **ez dago bereizketa- edota desmaterializatze-zantzurik.** Onartu behar dugu epe handiagoak behar direla hobekuntza nabariak lortzeko, baina, nabarmendu behar dugu, bestalde, ez dagoela pozik egoteko ebidentziarik, hurrengo esparru programarako gogoeta gisa.

90. Gogoeta hori 2004ko txosteneko **merkatuko bitartekoak sustatzea** erronkarekin lotzen da. Aurrerakuntzak ahulak dira, besteak beste: Uren Legearen proiektuan –ez zen aurrera atera– proposatutako kanona, uraren prezioan ingurumen-kudeaketaren kostua sartzeko helburua zuena; Teknologia Garbien Zerrenda, % 30 bitarteko zerga-kenkariak ahalbidetzen dituena; eta hondakinak isurtzeagatiko tasa. Bestalde, asmo handiagoko proiektuak lantzen ari dira, kasurako, fiskalitate berdea, baina oraindik hasierako azterketen fasean daude. Gertaera garrantzitsu gisa, **ekodiseinuari buruzko UNE-150.301** onartu izana eta Kontsumo Planaren zirriborroan jasotako **ekoetiketaren** proposamena ditugu.

91. 2003ko hirugarren ondorioa politika sektorialetan ingurumen-iraunkortasuna **kontuan hartzeko prozesua sakontzearen** beharrari buruzkoa zen. Aurrera egin da arlo horretan, izan ere, IIEB aplikatu da (lurralde-plan partzialetan eta lurralde-plan sektorialetan) eta iraunkortasun-printzipioak aplikatu dira 2004an onartutako politiketan; politika horiek 2005ean ari dira lantzen, kasurako, **Euskadiko Energia Estrategia 2010** edota **Industria, Merkataritza eta Turismoaren Lehiakortasun Planean** aurrera egitea.

92. Gomendio horri lotuta, azken txostenean nabarmendutako bi erronka garrantzitsu daude: batetik, **mugikortasun-eskaria bideratzea eta garraiobide iraunkorrak garatzeko** beharra, eta, bestetik, **lur hiritargarriaren okupazioa mugatzea.**

93. Lehenengo puntuari dagokionez, garraiobide alternatiboen alorrean, oso motel ari gara aurrera egiten: Administrazio zentralarekin trenbide-azpiegitura berriari (EAEko

---

[7] 1990-2002 aldian, materialen guztizko kontsumoa % 27 igo zen : 1990ean, 75 tona kontsumitzen zen biztanle bakoitzeko; 2002an, 96 tona. Hala eta guztiz ere, azkeneko bi urteotan egonkortu egin da materialen kontsumoa.

[8] Planetako biztanle guztiek Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleen kontsumo-joera berei jarraituz gero, produkzio biologikorako planetaren azalerak 2,5 aldiz handiagoa izan beharko luke.

Y) eta hegoaldeko trenbide-saihesbideari buruzko akordio bat lortu bitartean, beste proiektu batzuk ez dira plan zehatzetan gauzatuko. Trenbide-egitura horien bidez, gure lurraldean merkantziak errepidez garraiatzeko izaten den zirkulazioaren zati handi bat ezabatuko litzateke

94. Aitzitik, aurrerapen garrantzitsuak egiten ari dira mugikortasun-eskaria kudeatzeko planetan. Eskualdeko bost azterketa daude martxan Gipuzkoan eta udalerri batzuetan. Horrenbestez, lehen emaitzak 2005a amaitu baino lehen jasotzea espero da.

95. Bigarren puntuari dagokionez, lanean ari dira hiritartu gabeko lurraren okupazioa mugatzeko. Jarrera hori udalek ez dute beti ondo hartzen, eta gatazkak (bidezkoak dira, baina eztabaidagarriak ere bai) sortzen dira; ondorioz, hedapenaren, porlanaren eta asfaltoaren politikak sustatzen dira oraindik.

96. 2003ko laugarren ondorioak **herritarren konpromiso handiagoa** lortzeko beharra azpimarratzen du; horretarako, komunikazio-sistemak eta herritarrak mobilizatzekoak hobetzea eta gardentasuna, koherentzia, eraginkortasuna, kontrola eta parte-hartze publikoa areagotuko duten gobernu-era berriak ezartzeko beharra azaltzen du. Ildo berean, 2004an adierazi zen **gobernu-sistemak** hobetu behar zirela. Gobernuak, erronka hori aintzat hartuta, herritarrek ingurumen-gaietan parte hartzeko proiektu bat prestatu du, eta **partaidetzaren behatoki** bat sortu du, oraindik onartzeke dagoena. Eskolako Agenda 21ek inplikazio hori gazteen hezkuntzan sustatzeko ahalegina egiten du.

2006rako erronkak: 2006-2010eko Ingurumeneko bigarren Esparru Programarantz

97. 2004ko txostenean jaso zenez, gizarteak onartu du ingurumen-iraunkortasuna lortzeko **ez dela nahikoa ingurumen-kudeaketa hutsa:** ekoizpen- eta kontsumo-ereduak goitik behera aldatu behar dira, eta aldaketek tresna egokien bidez etorri behar dute.

    2006an amaitzen da GIEIEren lehenengo zikloa, orduan amaituko baita Ingurumeneko lehenengo Esparru Programa. Ondoren, 2006-2010 aldirako programa hasiko da. Bien bitartean, Garapen Iraunkorrerako Europako Estrategia moldatzen ari da Europako Batzordea, lehenengo zikloa amaitu ostean. Bi kasuetan, ziur daude[9] **xede eta helburuak berdinak izango direla,** eta, badakite, horiek lortzeko, tresna eta ekintza eraginkorragoak identifikatu eta aplikatu behar direla.

98. Interesgarria da **Europako Ekonomia eta Gizarte Kontseiluan** 2005eko apirilean egindako ekarpenak jasotzea; Europako Estrategian *interesatutako eragileen* ia 200 ordezkariren iritziz, Estrategiak kontuan izan beharreko 50 gaiko zerrenda batetik, hauek dira bost garrantzitsuenak:

    - Energia-estrategia iraunkor bat garatzea.
    - Eraginen ebaluazioak garapen iraunkorrerako tresna gisa erabiltzea.
    - Europako Estrategian sartutako gizarte-alderdien tratamendua hobetzea: pobreziaren eta gizarte-bazterkeriaren aurka eta biztanleria gero eta zaharragoa izatearen aurka borrokatzea.
    - Baliabide naturalak modu iraunkorrean erabiltzea.
    - Nazioarteko merkataritzaren liberalizazioa eta garapen iraunkorra bateratzea.

    Bost puntu horietatik hurbil dago komunikazio-tresna egokiak erabiltzeko beharra, herritarrei, mezu katastrofistak alde batera utzita, jokoan dauden gaien benetako edukia helaraziko dizkietenak, iraunkortasunaren irizpidearekin berarekin hasita.

99. Gure 2006-2010eko Ingurumeneko Esparru Programa berriz formulatzeaz ari garela, erronka batzuk aurrera daitezke, batetik, formaren eta **prozeduraren** ingurukoak, eta, bestetik, ekintza-**lehentasunei** buruzkoak.

100. Prozedura-lehentasunen artean dugu, hasteko, lantze-prozesuko aitzindaritza eta gardentasuna areagotzeko beharra, eta modu eraginkor eta **irekiagoan** parte hartu beharko dute gizarte-eragileek. Batzorde eta foro irekietako lanetan bildutako esperientziari esker, sistema parte-hartzaile eta bizkorragoak ezar daitezkeela ikusi da, eta gizarte-eragileek kontsulta-mekanismo formalizatuen prozesuetan zuzenean parte hartzeko beharra egiaztatu da.

101. Bestetik, konpromisoak gehiago zehaztu eta hierarkizatu behar dira. Helburu kuantitatibo gehiago ezarri behar da, eta helburu eta tresnen artikulazioa barne hartzen duen garapena behar da; gauzatze-epeak bermatuko dituzten kostu ekonomikoak aurreikusi behar dira, eta proposamenen eragin ekonomiko eta sozialen lehenengo balioespena egin behar da.

102. Ekintza-**lehentasunei** dagokienez, eta xedeak ia berdinak izango direla jakinda, nabarmendu beharreko gai batzuk aipatuko ditugu:

    a) **Klima-aldaketaren** aurka borrokatzeko plan espezifiko bat garatzea: energiaren, garraioaren, industriaren, hondakinen, etxebizitzen eta zerbitzuen

[9] Europako Batzordeak hala adierazi zuen otsailaren 9ko Komunikazioan.

eremuko jarduerak egitea eskatzen du. Horietatik, industriak bakarrik murriztu ditu emisioak 1990etik hona.

b) Lehentasun handia ematea mugikortasunaren kudeaketari eta garraiobide iraunkorren garapenari, hartara, **ibilgailu pribatua** gutxiago erabili eta garraiobide iraunkorrak gehiago erabiltzeko. Izan ere, ibilgailu pribatuek eragina dute **poluzio** atmosferikoan, **zarata** sortzen dute, zirkulazio-**pilaketak** eragiten dituzte eta oro har segurtasunean eragiten dute.

c) Aurreko puntuarekin lotuta, ahaleginak egin behar dira **planeamendu** sektorialak eta lurraldekoak eta **garraio-**politikak **koordinatzeko.** Hartara, planifikazioaren bidez, mugikortasun-eskaera murriztu eta hirietako egitura *intentsiboagoa* bultzatu nahi da.

d) **Hiritartu gabeko lurraren okupazioa** mugatzea, azpiegitura eta etxebizitzen eskariak kudeatuta –lurzoru berrien okupazioa ahalik eta gehien mugatzeko–, eta hiri eta herrietako barruko eremuak berreskuratzea, hiriguneen zabalkunde fisikoa geldiarazteko.

e) Herritarrak kontsumitzaile gisa aintzat hartzea, eta **kontsumo iraunkorraren** bidean aurrera egiteko jarduerak egitea.

f) **Hazkunde ekonomikoa eta baliabide naturalen kontsumoa bereizteko** prozesuan aurrera egitea, eta Estrategiaren arrakastarako giltzarri bihurtzea.

g) Kostuak barneratuko dituzten **merkatu-bitartekoak** garatzea; kontsumo- eta ekoizpen-urratsak aldatuko dituzte merkatutik, eta bereziki zainduko da fiskalitate berdea.

h) Teknologia garbien eta gizarte-berrikuntzen **azterketa,** garapena eta berrikuntza sustatzea.

i) **Erakundeen arteko koordinazioan** eta integrazioan aurrera egitea iraunkortasun-estrategian, estrategia egiten den unetik beretik.

j) **Osoko informazio**-sistemetan aurrera egitea, iraunkortasun-adierazleak garatuta eta gizartea informatzeko **komunikazio-**estrategia babestuta.

k) Ingurumen-iraunkortasuneko faktoreak **gizarte-** eta **ekonomia-** iraunkortasunarekin **integratzea.**

Azken oharrak

103. Azken ohar hauek egin nahi ditugu, ondorio gisa:

Lehena: legealdia amaituta dagoela, ikusi da asko aurreratu dela GIEIEn (duela hiru urte sartu zen indarrean) ezarritako konpromiso programatiko eta kuantitatiboak betetzen. Baina helburuak urruti daude oraindik.

Bigarrena: EAEko ingurumenaren egoera zertxobait hobetu bada ere, ez gara aurrerapauso nabarmenik ematen ari ekonomiaren desmaterializazioan edo kontsumo-mailaren murrizketan (energia, ura, baliabide naturalak, lurzorua), ez eta hondakinen murrizketan ere.

Hirugarrena: Airearen kalitatea hobetzeko helburuak ere ez du aurrera egin. Industrian eta garraio kolektiboan egindako aurrerakuntzak gorabehera, gero eta emisio gehiago egiten da atmosferara. Garraioa –hirigintza-planifikazioaren laguntzarekin– ibilgailu pribatuaren erabilera murriztu beharreko arlo nagusia da, garraiobideetan oreka lortu ahal izateko eta ingurumenari kalte gutxien eragiten dieten garraiobideen alde egiteko.

Laugarrena: 2005ean hasi dira bigarren Esparru Programa prestatzeko lanak. Orain arteko esperientziak asmo handiagoko helburuak proposatzea ahalbidetu behar digu, aldaketak azkarrago egin ahal izateko: (i) herritarren, gizarte-eragileen eta Administrazio publikoen **partaidetza** gehitzea estrategiak **egiteko** prozesuetan; (ii) **helburu konprometituagoak** ezarri, tresna eta lanerako modu espezifikoak identifikatu eta kostu eta baliabideak zenbatestea; (iii) **euskal ingurumen estrategia** integratzea Gobernuaren iraunkortasun-estrategia orokorrean (iraunkortasuna, lehiakortasun ekonomikoa eta gizarte-iraunkortasuna) eta alderantziz, deklarazio programatikoetatik harantzago, ***hitzetatik ekintzetara igarota;*** (iv) **berrikuntza teknologikoa eta soziala eta merkatu-bitartekoen erabilera** sustatzea; eta (v) **informazioaren** sorrera eta hedatzea sustatzea, herritarren konpromisoa areagotzeko.

Bosgarrena: Ingurumena zaintzea eta iraunkortasuna sustatzea ez dira gizakien garapenerako mugak, bizi-kalitatea betiko hobetzeko aukera paregabeak baizik. Beraz, negozio-aukera berriak eskaintzen dituzte eta sustatu egin behar dira, horretarako inguru egokia sortuz. Lan horretan, zeresan handia dute Administrazio Publikoek, batetik, gaur egun sustatzeko dauden baliabideak zuhurtziaz erabiltzeko eta, bestetik, herritarrekiko konplizitatea ezartzeko, akordio eta hitzarmen sinesgarriak eginez informazioaren, gardentasunaren eta erabakitzeko prozesuetan parte hartzearen bidez.

I. GEHIGARRIA: GIEIE-KO KONPROMISOEN BETETZE-MAILA ADIERAZTEN DUTEN KOADROAK

1. XEDEko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
1X03K	Emisio poluitzaileen Europako inbentarioko (EPER) poluitzaileen kontrolerako eta prebentziorako estrategia industria-sektorean.			X		Prebentziorako eta kontrolerako estrategia informazioa aztertzeko fasean dago. Erredaktatu gabe dago. E-PRTR eta borondatezko hitzarmenak dituzten enpresei laguntzeko proiektuak kontratatu dira.
1X04K	Behe-maiztasuneko (50 Hz) eremu elektromagnetikoen eta irrati-maiztasunen esposizio-mailen gutxi gorabeherako azterketa eta haiek murrizteko plana egitea	X				
1X14K	Poluitzaile atmosferikoen immisioaren muga-balioak edo alerta-atalaseak gainditzeko arriskua murrizteko planak egitea.		X			2003 eta 2004ko Airearen Kalitatearen Ebaluazioa egin da. Ebaluazio horietatik ondorioztatu da ekintza-planak egin behar direla EAEko 13 udalerritan, 1073/2002 Errege Dekretuko 6. artikuluaren arabera. Ekintza plan horiek egiteko laguntza teknikoa esleitzeko lehiaketa atera da.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
1X05K	Zarata-maila handien eraginpean dagoen populazioari buruzko azterketa-diagnostikoa			X		2005ean amaitzea aurreikusten da.
1X05K	Zarata-maila handien eraginpean dagoen populazioa murrizteko estrategia			X		2005ean amaitzea aurreikusten da.
1X08K	Produktuetan ingurumen-irizpideak erabiltzea sustatzeko programa (Bizi-zikloaren Analisia).				✔	Euskal Autonomia Erkidegoan Ekodiseinua - Produktuen Ingurumen Berrikuntza Sustatzeko 2004-2006 Programa jendaurrean aurkeztu zen 2004ko Aste Berdean.
1X11K	Iturri finkoetatik sortutako partikula-emisioen inbentarioa eta kontrol-estrategia bat egitea.				✔	
1X12K	Airearen Kalitatea Zaintzeko Sarearen datuak Internet bidez jakinaraztea.				✔	
1X13K	NO_x, NH_3 eta CO emisioei buruzko inbentarioa eta			X		-Inbentarioa amaitu da. -Murrizteko estrategien

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
	emisio horiek kontrolatzeko estrategia egitea.					dokumentua egin da (2005ean argitaratuta).
1X16K	Euskal Autonomia Erkidegoko Barruko Arroen Plangintza Hidrologikoa		X			-Otsailaren 18an 33/2003 DEKRETUA argitaratu zen, Euskal Autonomia Erkidegoko Uraren Kontseilua sortzen du, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Barruko Arroen Plangintza Hidrologikoa izapidetzeko prozedura arautzen du –behin betiko gauzatu baino lehenagoko fasea–. -Plan Hidrologikoa egiteko behar den dokumentazioa prestatzen ari dira.
1X20K	Euskal Autonomia Erkidegoko Lurzoru Poluituen Plana		X			-Eztabaida estrategikoa egin da eskaria eskaeraren azterketan lortutako datuetan oinarrituta. -Lurzoru Poluituen Planaren lehenengo zirriborroa egin da. -Parte hartzen duten eragileekin plana eztabaidatzeko estrategia bat diseinatzea.
1X21K	EAEko Lurzoru Poluituen Legea				☑	Otsailaren 4ko 1/2005 Legea, lurzoruaren poluzioa, lurzorua ez kutsatzekoa eta kutsatukoa garbitzekoa.
X122K	Higadurak lurralde osoan duen garrantzia zehatz-mehatz ezagutzea.			X		Lanak atzeratu dira. Aurreikuspenen arabera, 2005eko ekainean amaituko dira.

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
1X07K	Substantzia arriskutsu nagusiak ordezkatzeko estrategia			X		Substantzia Arriskutsu Nagusiak Ordezkatzeko Estrategiaren proposamen metodologikoa egin da, Europako jardunbide egokietan oinarrituta eta Europako Batzordearen ildoekin bat, eta substantzien hasierako priorizazioa egin da.
1X15K	20.000 biztanle baino gehiagoko udalerrietan, airearen kalitatearen berri ematen duten informazio-panelak jartzea eta udalerrietan beste hainbat informazio-tresna erabiltzea.		X			
1X17K	2.000 biztanletik gorako herrietan saneamendu-azpiegiturak izatea 2006rako.			X		2004an, saneamendu- eta arazte-azpiegiturak sustatu eta finantzatzeko jarduerak egin ziren; horien bidez, EAEko biztanleriaren % 90i ematen zaie zerbitzua.
1X23K	EAEko higadura kontrolatzeko eta prebenitzeko plana egitea eta higadura-prozesuek kaltetutako eremuak konpontzea.		X			Nekazaritza- eta abeltzaintza-eremuko neurri gehiago hartu da, higatzeko arriskua duten laborantza-lurretako lurzoruak babesteko.
1X25K	Ingurumenean luze irauten duten substantzia kimikoen esposizioak,			X		2004ko Dieta Osoaren azterketarekin jarraitu da.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
	dietaren bidez hartuta, osasunerako duten arriskua balorizatzeko sistema.					
1X27K	Eragin handiena duten elikagaien toxiinfekzioen prebentzio eta kontrolerako plan integrala martxan jartzea, produkzio primariotik hasi eta kontsumitzaileraino		X			-Elikagaien laginak jaso dira. -Campylobacter eta salmonella bakterioek eragindako kontaminazioaren azterketa integrala egin da.
1X28K	Gizakientzako elikagaien etiketatzea ezartzea; horniketan erabilitako ekoizpen-modua adierazi beharko du.				☑	-Nekazaritzako elikagaien kalitatearen gaineko 175 azterketa. -Produktuen 20 lagin aztertu dira 8 elikagai-industriatan, transgenikoen etiketatzeak egokiak diren aztertzeko. -Nekazaritza ekologikoko operadore guztiei gutxienez bisita bat egin zaie.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	**Lortzeko aurreikuspena**	Oharrak
1X06K	2006rako, ingurumena eta nekazaritza bateratzen dituen 55.000 hektareako azalera lortzeko aukera emango duten ingurumeneko eta nekazaritzako neurriak sustatzea eta lurralde mailako politika espezifikoak ezartzea. (4. xedean ere jasota dago konpromiso hau).	☺	Ingurumeneko eta nekazaritzako neurriak aplikatu zaizkien lurren azalera % 50 hazi da, iazko datuekin alderatuta. Onuraduren kopurua ere % 42 handitu da, 2003ko datuekin alderatuta.
1X18K	EAEn ibilgu publikoetara eta lurraren eta itsasoaren arteko eremuetara botatako poluitzaile-karga totalak 2006an, 2001ekin alderatuta, % 50 murriztea (% 60 Gipuzkoan; % 50 Bizkaian; % 20 Araban).	☺	2004ko adierazleak: "Zn, Cu, P % 50 baino gutxiago duten karga poluitzaileak".
1X24K	2006rako EAEko poluitutako lurzoru publikoen % 20 berreskuratzea, 2001. urtea oinarritzat hartuz.	☺	-Poluituta egon daitezkeen jabetza publikoko 10 toki/eremu aztertu dira. -2 lurzoru poluitu berreskuratu dira.

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
1X09K	Laneko arriskuen prebentzioa, higiene industriala eta ingurumena aintzat hartzen dituzten kudeaketa-sistemak bultzatzea.			X		-Ingurumen Kudeaketa Sustatzeko Industrientzako Programa 2003-2006 egin da. Laneko Arriskuen Prebentzioa Kudeatzeko Sistema ezartzeko diru-laguntzak eman dira.
1X19K	Lurzoru poluitu bati erabilera bat esleitzen denean, hirigintza-kudeaketaren eremuan sartutako lurzoru osoari ingurumenaren aldetik irtenbide egokia ematea.				☑	200an ekintza/jarduera hauek egin dira: -200 txosten tekniko udalerrietarako eta bestelako administrazioetarako; -Lurzoruak aztertzeko gomendioak egin dira.
1X26K	Hausnarkariak elikatzeko abere-irinak erabiltzea behin betiko galarazita egongo direla zaintzea				☑	

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
X101K	Substantzia arriskutsuen ekoizpena, erabilera, emisioak eta isurketak ezabatzea, nazioarteko zientzia-komunitateak erabaki eta Europako araudietan txertatu ahala.	☺	-Sektorekako borondatezko hitzarmenak sinatu dira. -IPPC Legeak eragiten dien enpresei laguntza teknikoa eman zaie, EPER/EPRTR zerrendan jasotako substantzia arriskutsuen emisio eta isuriak kalkulatzeko. -Teknologia Garbien Euskal Zerrenda abian jarri eta kudeatu da; zerga-kenkariak aplikatzen ditu EAEko Ogasunean.
1X02K	Baso-azalerari eustea eta/edo handitzea, airea arazteko, uraren erregimen hidrologikorako eta higadura kontrolatzeko eragiten dituen onurengatik.	☺	-Hitzarmenak sinatu dira Euskal Autonomia Erkidegoko Forestalisten Konfederazioarekin eta USSErekin (Europako hegoaldeko basozaleen batasuna), basoak birlandatzeko eta baso-kudeaketa iraunkorreko politikaren laguntza gisa. 28.000 hektareatan baso-kudeaketa iraunkorraren ziurtagiria lortu da.
1X10K	Europako Batasunak inguruneko airearen (immisioa) kalitateari buruz ezarritako helburuak betetzea.	☹	2004ko adierazleak: "2003an, airearen kalitateak okerrera egin du EAEn: 2001ean eta 2002an, 2,9 eta 2,6 egunetan, hurrenez hurren, atzeman zuten airearen kalitatea txarra edo oso txarra zela"; 2003an, berriz, 9,9 egunetan.

2. XEDEko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2X05K	2002: Energia berriztagarria sortzeko hainbat instalaziotatik datorren elektrizitatea sarera konektatzeko bideak jartzea.				✓	
2X07K	2003: Kostu guztiak barne hartzen dituen uraren merkatu-prezioa proposatzea, eta kontsumo txikienak laguntzea eta kontsumo handienak zigortzea.			X		Konpromisoan adierazitako printzipio beren arabera ezartzen du uraren lege-proiektuak uraren erregimen ekonomiko-finantzarioa.
2X08K	2003tik aurrera: ura aurreztu beharraz herritarrak kontzientziatzeko kanpainak egitea alor guztietan.				✓	2004an bete da: - 'Ingurumena' kanpaina komunikabideetan; - 2004ko 'Aztarna ekologikoa' kanpaina.
2X15K	2002: Hondakin Arriskutsuen Plana eta sortzen ari diren korronteak (bizitza baliagarria amaitutako ibilgailuak, eraikuntza eta tresna elektrikoak eta elektronikoak).				✓	Plana prestatu da.
2X20K	2003: Industria eta Merkataritza Jatorriko Hondakin Ez-arriskutsuen			X		

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
	Plana.					
2X21K	2003: Osasun-jarduerek sortutako hondakinak kudeatzea horiek sortzen dituzten zentro guztietan, kudeaketa aurreratuaren printzipioen arabera.			**X**		Ospitale handi gehienek kudeaketa-planak dituzte dagoeneko. Aurrerapausoak ematen ari dira eskualdeko zentro publikoetan eta zentro pribatu batzuetan (adib. odontologia-kliniketan).

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2X10K	Herri-lanetan eta azpiegituretan material birziklatuak erabiltzea sustatzeko politika martxan jartzea.			**X**		
2X14K	Etxeetako olio erabiliak (jatekoak) bereizita jasotzeko zerbitzua antolatzea 30.000 biztanletik gorako udalerrietan.		**X**			Tokiko erakundeei diru-laguntzak ematen zaizkie hondakinak gaika biltzeko eta balorizatzeko esperientziak egin ditzaten.
2X22K	Euskal Autonomia Erkidegoko Nekazaritzako eta Abeltzaintzako Hondakinen Prebentziorako eta Kudeaketarako Plana.			**X**		

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2X11K	Euskal Autonomia Erkidegoko Hiri-hondakinen Plana			**X**		Hiri-hondakinen kudeaketaren plangintza egiteko arauak eta EAEko Hiri-hondakinen Inbentario Historikoa egin dira.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	**Lortzeko aurreikuspena**	Oharrak
2X02K	Per capita Material Behar Totala (MBT) 1998ko mailan mantentzea 2006an.	☹	2004ko adierazleak: "1990etik 2002ra, handitu egin da MBT; 2001etik 2002ra, aldiz, egonkortu (96 t)".
2X09K	2006rako, aurretik tratatu ez diren hondakinik ez isurtzea, salbuespen honekin: teknikoki bideraezinak diren tratamenduak behar dituzten hondakin geldoak eta hondakin-kantitatea edo gizon-emakumeentzat nahiz ingurumenentzat	☺	- Arauak eta Hondakin Ez-arriskutsuen Plana prestatu dira. - Inbentario bateratuaren % 60 bete da. - Esparru-ildoak idatzi dira. - Hondakin Ez-arriskutsuen

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	**Lortzeko aurreikuspena**	Oharrak
	dituzten arriskuak murrizten laguntzen ez duten tratamenduak behar dituzten hondakinak.		Plana - Hauen % 60: - Hondakin arriskutsuen eta ez-arriskutsuen inbentario bateratua. - Hondakin ez-arriskutsuei buruzko lekualdatze elektronikoaren diseinua.
2X12K	Hiri-hondakinen arriskugarritasuna murriztea, etxeetako hondakin arriskutsuen gaikako bilketa areagotuz, 2006rako, pila-zatien, berunezko bateriaren eta lanpara fluoreszenteen kantitatea 900, 5.000 eta 130 t/urte izan dadin, hurrenez hurren.	☺	Aurrerapausoak eman dira, eta helburua erdietsiko dela aurreikusten da.
2X13K	2006rako, % 75eraino murriztea zabortegira eramaten den hiri-hondakinen kantitatea.	☺	2004ko adierazleak: "2003an, hiri-hondakinen % 63 utzi zen hondakindegietan, hau da, % 75 baino gutxiago". Konpromisoa bete da.
2X16K	2006rako, hondakin arriskutsuen sorkuntza 2000ko kantitateetan egonkortzea.	😐	2004ko adierazleak: "2002an, 335.634 tona hondakin arriskutsu sortu ziren". Hau da, 2000ko kantitatea (321.415 t) baino % 4 gehiago.
2X17K	2006rako, hondakin arriskutsuen balorizazio-tasa % 50 handiagotzea, 2000ko datuen aldean.	☺	2004ko adierazleak: "2003an, sortutako hondakin arriskutsuen % 47 balorizatu zen".
2X18K	2006. urtean etxetresna elektrikoen eta elektronikoen hondakinen 8.400 tona biltzea eta gutxienez tresna bakoitzaren guztizko pisuaren % 70-80 berreskuratzea.	☺	Asko aurreratu da lerro grisean eta marroian. Hozkailuak tratatzeko instalazio berriari emango zaion bultzadari esker, helburua erdiets daitekeela uste da.
2X19K	2006. urtetik aurrera, EAEn baja emandako ibilgailu guztiak deskontaminatzen hastea. Horretarako, berriz erabiltzea, birziklatzea eta balorizatzea areagotu behar dira, Europako araudiak finkatutako ehunekoetan.	☺	- Jardueren fiskalizazioa eta kontrola egin dute IETZek. - Europako araudian aurreikusitako helburuak zenbateraino bete diren egiaztatu da, eta banaketa orekatua sustatu da EAEko tratamendu-zentroetan.
2X23K	2006. urterako, baloriza daitezkeen altzairutegietako zepen % 50 balorizatzea.	☹	2006an, % 10 errepideetan erabiliko dela aurreikusten da.
2X24K	2006rako, EAEn sortutako eraikuntza-hondakinen % 60, gutxienez, berrerabiltzea edo birziklatzea. Hondakin horietatik arriskutsuak diren hondakinen % 90 behar bezala bereiziko eta kudeatuko da.	☹	Gaur egun, helburutik urrun gaude, baina helburua lortzeko beharrezko mekanismoak martxan jartzen ari dira, atzerapenarekin bada ere. BTBren instalazioa martxan dago, eta Bilbo Handian beste instalazio bat jartzea aurreikusi da.
2X25K	Bilgarriei eta bilgarri-hondakinei dagokienez, 2006. urtean helburu hauek erdiestea: % 60-75 balorizatzea; pisuaren % 55-70, beiraren % 60, paperaren eta kartoiaren % 55, metalen % 50, plastikoen % 20 birziklatzea.	😐	Beirazko eta metalezko ontziei buruzko helburuak betetzear daude. Alabaina, denbora gehiago beharko da paperezko, kartoizko eta plastikozko bilgarriei buruzkoak erdiesteko.

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2X01K	Parte hartzen duten sektoreak sentsibilizatzeko kanpainak egitea aldian-aldian, baliabideen kontsumoa eta hondakin-sorkuntza murrizteko.				✓	Urtero egiten da.
2X06K	2002tik aurrera: Emari ekologikoa kontuan hartzen ez duten ustiategi hidrauliko berriak debekatzea.				✓	Plangintza Hidrologikoko Bulegoak lur gaineko uren ustiapenari buruz 2002tik aurrera egindako txostenetan, emari ekologikoaren klausula eta emaria neurtzeko sistemak instalatzeko eskaera sartzen dira.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
2X03K	Lurzoruaren kontsumoa galaraztea dentsitate baxuko garapena sustatuta, eraikuntza-dentsitate altuagoak sartuta lurzoru egokienetan, lurralde-antolamenduko tresnen arabera.	😐	EAEko Lurralde Antolamenduko Batzordearen txostenen bidez esku hartzen da, planen azterketa-txostenak edo horien aldaketak bideratzen direnean. Hirigintza Lege Orokorraren aurreproiektuan, etorkizunean bizitokiak eraikitzeko erabiliko diren lurzoruetan udalerri jakin batzuk eraikuntza-intentsitatea ezartzera behartzeko proposamena adierazten da.
2X04K	EAEn ekoitzitako landare-olioekin egindako lubrifikatzaileen ehunekoa gehitzea.		**EBALUATZEKE DAGO**

3. XEDEko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
3X07K	Eremu Sentikorren Katalogoa onartzea, 3/1998 Legea aplikatzearren.			X		Memoriaren eta kartografiaren behin betiko dokumentua egin da. Katalogoaren laburpenaren dokumentua prestatu da (2005). Katalogoa sortzeko, definitzeko eta arautzeko tresna arau-emailea proposatu da.
3X08K	Natur Gune Babestuen Euskal Katalogoa egitea				✓	
3X15K	EAEko basogintzarekin arauak adostea EAEko basoen kudeaketa iraunkorra bermatzeko.				✓	
3X18K	Europako Batasunerako interesa duten habitaten kartografia berrikustea eta egitea, baita 92/43 Zuzentarauaren		X			Atzeratu egin da, lan zaila delako. Aurreikuspenen arabera, 2005eko abendurako egingo da.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
	eranskinetan ez dauden eta EAErako interesa duten habitatena ere.					
3X19K	EAEko Paisaia Berezien eta Aparten Katalogoa prestatzea		X			Katalogoa prestatzeko irizpideak adostu dira. Landa-lana egitea falta da. Aurreikuspenen arabera, 2006ko martxoan bukatuko da.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
3X05K	EAEko Hezeguneen Lurralde Plan Sektoriala eta EAEko Itsasertza Babesteko eta Ordenatzeko Lurralde Plan Sektoriala bideratzea, naturaren aldetik interes handiagoa duten guneak babesteko figura espezifikoak sortuz.			X		EAEko Hezeguneen Lurralde Plan Sektoriala behin betiko onartu da (2004ko azaroaren 19ko EHAA). Itsasertzari buruzko plan sektorialari hasierako onespena eman zaio. Espero da 2005eko amaierarako behin-behineko onespena emango zaiola.
3X09K	EAEko Biodibertsitatearen Behatokien Sarea ezartzea.				☑	Behatoki hauek sortzeko eta kudeatzeko hitzarmenak sinatu dira AZTIrekin, Aranzadirekin eta IKTrekin: 1.- Fauna basatiaren behatokia. 2.- Floraren eta landaretzaren behatokia. 3.- Itsas ingurunearen behatokia.
3X10K	Genetikoki Eraldatutako Organismoen erabilera mugatuaren baimena arautzea.			X		Dekretua berriz moldatu da, Espainian egindako legegintza-aldaketen ondorioz (Legea eta Araudia).
3X23K	Ingurumen Jardunbide Egokien Kodea ezartzea, obrak eta azpiegiturak gauzatzeko eta berriz landareztatzeko.			X		Aurreikuspenen arabera, 2005eko irailerako amaituko da.
3X26K	Biodibertsitateari (nekazaritza-biodibertsitatea barne), gune babestuei, florari eta faunari buruzko oinarrizko ikerketa-programa aplikatua egitea 2004rako.			X		Ikerketa-programa/estrategia diseinatzen ari dira.
3X27K	Biodibertsitateari buruzko Trebakuntza, Hezkuntza eta Sentsibilizaziorako Ingurumen Plan Estrategikoa.			X		Oinarri izango den dokumentua prestatu da, tartean dauden eragileei kontsultak egitea eta Ingurumeneko Aholku Batzordeari aurkeztea falta da.
3X28K	EAEko ornogabeak inbentariatzeko eta katalogatzeko ikerketa-ildoei ekitea.		X			Ekintza-plan orokor bat egin da, EAEko ornogabeak eta horien egoera ezagutzeko.
3X29K	Landa-eremuaren iraunkortasunerako jardunbide egokiei buruzko ikerketa aplikatuko programa bat gauzatzea (teknologikoa, soziala, planifikatzailea...).		X			IHOBEren, udalen eta Mendikoi institutuaren arteko koordinazioa lagungarria da. Lankidetza-hitzarmen bat sinatuko dute 2005ean.

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
3X03K	Natura 2000 Sarean jasotako eremuak babesteko, erabiltzeko eta leheneratzeko planak prestatzea.			X		- Añanari buruzko azterlana egin da, eta Aizkorri-Aratz eta Armañon natur parke izendatzeko izapideak egiten jarraitu da. - Natura 2000 Sarearen BNAP orokor bat prestatu da, gero, dekretu gisa argitaratu eta gutxieneko estaldura legala izan dezagun, Europako sare horri dagokionez.
3X04K	Armañon, Aizkorri-Aratz eta Entzia natur parke izendatzea.			X		Aizkorri-Aratzi eta Armañoni buruzko Baliabide Naturalak Antolatzeko Planei behin-behineko onespena eman zaie.
3X06K	Galzoriko espezie gisa katalogatuta dauden espezieen % 100 kudeatzeko planak prestatzea.		X			Alderdi teknikoan aurrerapausoak eman dira.
3X12K	EAEko korridore ekologikoak ezartzea.			X		a) Korridore-sarea diseinatu da. b) Sarea arautzeko eta gauzatzeko erregimena proposatu da. c) Hilkortasuna eta barrera-efektua aztertu dira. d) Iragazkortzeko jarduerak aukeratu dira.
3X13K	Baso Antolamendurako Planak egitea erabilera publikoko mendien iraunkortasunerako.			X		- GESFORE (Basoak Modu Iraunkorrean Kudeatzea) programa informatikoa garatu da, Baso Antolamendurako Planak prestatzeko. - 2004ko maiatzera arte, 28.000 ha antolatu dira, gehienak, erabilera publikoko mendiak. Helburua da, ekainerako, PEFC basoko ziurtagiria eskuratzea.
3X14K	EAEko Naturari eta Biodibertsitateari buruzko datuak eta informazioa biltzeko programa sortzea.			X		EAEko Naturari eta Biodibertsitateari buruzko datu-bankuaren aplikazio informatikoa garatu da.
3X16K	EAEko basoen kudeaketa iraunkorra ziurtatzeko eta sektorearekin lotutako produktuen etiketatzea sustatzeko sistema abian jartzea.			X		2004ko helburua – EAEko lehenengo baso-azalera ziurtatuak izatea– erabat bete da konpromisoan aurreikusitako epea baino lehen. Etiketatzeari dagokionez aurrerapausoak eman direnez, konpromiso hau ezarritako epea baino lehen erabat beteko dela aurreikusten da.
3X17K	Antolamendu-dokumentuetan sartzea Paisaiaren Konbentzio Europarraren printzipioak.		X			Balorazioa positiboa da, lurraldea antolatzeko baliabideetan jasotako irizpideei eta proposamenei dagokienez.
3X20K	EAEko Paisaia Berezien eta Aparten Katalogoko guneak babesteko eta leheneratzeko plan zehatzak egitea, eta lurralde-antolamenduan behar bezala sartzea bideratzea.	X				EAEko Paisaia Berezien eta Aparten Katalogoa amaitzeko zain.
3X21K	Kolonizatzaileak eta inbaditzaileak izateko aukera duten landaretzako eta faunako espezie exotikoak kudeatzeko planak egitea.	X				
3X22K	EAEko egitura naturala kartografia bidez definituko duen esparru arau-emailea sortzea, babes-elementu eta konexio-korridore guztiak har ditzan.	X				Esparru arau-emailea egiteko asmoa baztertu egin da oraingoz. Oinarrizko kartografia prestatzen segitu da. Hori amaitutakoan, babes-elemendu guztiak (Natura 2000, hezeguneak, korridoreak, paisaiak…) kartografia-euskarrian bilduko dira.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	**Lortzeko aurreikuspena**	Oharrak
3X02K	2006rako, EAEko Natura 2000 Sarean sartuta egotea EAEko azalera osoaren % 20.	☺	Eusko Jaurlaritzako Biodibertsitate Zuzendaritzak amaitu du dagoeneko EAEren proposamena. Batzordeak onartu du Atlantikoko eskualde biogeografikoa; hortaz, BILak eta HBBEak BBE bihurtu dira.
3X11K	2006rako ez areagotzea EAEko kanalizatutako ibaien guztizko kilometroak (2001eko datuak oinarri hartuta). Bideratzeko proiektuak egitea ezinbestekoa denean, ibaiko ingurumena leheneratzeko jarduera osagarriak egiten saiatuko gara konpromisoari eusteko.	☺	Ibaiak kudeatzeko jardunbide egokien eskuliburua idatzi da, eta irizpide horiek jasotzen ditu. Konpromisoa erdiesteko beste pauso bat da jabari-inguruetan obrak baimentzeko irizpideak jarraitzen direla, batez ere, estaldurak ez baimentzeari eta harri-lubeta gogorrak murrizteari dagokienez.

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
3X01K	Gure baxurako flotaren ohiko arrantza-metodo selektiboak laguntzea erakundeek.				☑	2004an, diru-laguntzak eman dira arrantza-ontzi berriak eraikitzeko eta zaharrak modernizatzeko. Bestalde, diru-laguntzak eman dira flota aldi baterakolehorrean gelditzeko, arrantza-baliabideak berreskura daitezen.
3X24K	Ingurumenean eragin handia duten paisaia degradatuak berreskuratzeko urteko jarduerak gauzatzea (bertan behera utzitako harrobiak eta hondakindegiak, meategiak, higadura-arrisku handiko guneak...).				☑	2004rako aurreikusitako helburuak bete dira.
3X25K	Habitat Zuzentarauko 1. eta 2. eranskinetako lehentasunezko eremuak leheneratzeko urteko jarduerak gauzatzea (hezeguneak, ibaiertzak, dunak, korridore ekologikoak, etab.).				☑	Jaizubiako padurak leheneratzeko lanak amaitu dira.

4. XEDEko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4X15K	EAEko Bizikleta Bideen Gidaplana.		X			Harremanetan hasi dira eragile nagusiekin, Bizikleta Bideen Gidaplana prestatzeko.
4X16K	EAEn motorrik gabeko garraioa sustatzeko estrategia integrala.	X				

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4X04K	Harrobi-ustiatzaileen berme- eta abal-sistema ezartzea, harrobiak ingurumenean eragiten dituen inpaktu guztiak zuzentzeko.				☑	
M4C05	Harrobi guztietako ustiapen-proiektuak onartzea, gehiegikeriak eragozteko kontrol-tresnak izateko.				☑	
4X17K	Hiriko eta hirien arteko bideak oinezkoentzat eta ziklistentzat egokitzeko azterlana egitea.		X			Harremanetan hasi dira eragile nagusiekin, Bizikleta Bideen Gidaplana prestatzeko.

2005ean hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4X06K	EAEko 15 funtzio-arloen Lurralde Plan Partzialak behin betiko onartzea, ingurumen-iraunkortasunerako helburuak eta irizpideak jasoz.			X		5 Lurralde-plan partzial behin betiko onartu dira: Arabako erdigunekoa, Guardiakoa –Arabako Errioxa–, Laudiokoa, Deba Garaikoa eta Deba Barrenekoa. Laster onartuko dituzte behin betiko Bilbo Metropolitarreko eta Urola-Kostako lurralde-plan partzialak. Goierrikoari hasierako onespena eman diote.
4X07K	Jarduera ekonomikoetarako eta merkataritza-ekipamenduetarako lurzorua publikoki sortzeko Lurralde Plan Sektoriala.				☑	
4X07K	Etxebizitza publikoa sustatzeko Lurralde Plan Sektoriala, ingurumen-iraunkortasunerako irizpideak jasoz.			X		IIEBaren azterketa Etxebizitzen Sustapen Publikoaren Lurralde Plan Sektorialean.
4X07K	Ondare kulturala sustatzeko Lurralde Plan Sektoriala, ingurumen-iraunkortasunerako irizpideak jasoz.		X			Ondare kulturala sustatzeko Lurralde Plan Sektoriala aurreratzen ari dira.
4X07K	Nekazaritza eta basogintzako Lurralde Plan Sektoriala, laborantzako azalerari eusteko			X		Hasierako onespena eman zaio.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
	helburua eta ingurumen-iraunkortasunerako irizpideak jasoz.					
4X07K	Euskadiko baliabide turistikoen antolamenduari buruzko Lurralde Plan Sektoriala, ingurumen-iraunkortasunerako irizpideak jasoz.	X				Ez zaio ekin Euskadiko baliabide turistikoen antolamenduari buruzko Lurralde Plan Sektorialari.
4X07K	Portuetako Lurralde Plan Sektoriala, ingurumen-iraunkortasunerako irizpideak jasoz.	X				Ez zaio ekin portuetako Lurralde Plan Sektorialari.

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4X09K	Tokiko Agenda 21 ezartzea 5.000 biztanletik gorako udalerrietan, banaka zein eskualdeka. 1. baldintzan ere jasota dago konpromiso hau.			X		2004ko 19. adierazlearen arabera, 5.000 biztanletik gorako 60 udalerri daude Tokiko Agenda 21 ezartzeko prozesuan.
4X11K	Hirigune historikoak birgaitzeko plan berezi guztiak behin betiko onartzea.			X		Hirigune historiko gehienek badute dagoeneko birgaitzeko plan berezia.
4X18K	EAEko garraiobide publiko guztietarako txartel bakarra sustatzea eta horri buruzko informazioa emateko leihatila bakarra ezartzea.		X			Euskotrenek eta Bilboko Garraio Partzuergoak hitzarmena sinatu dute.
4X20K	Garraio-azpiegituren eta -zerbitzuen Lurralde Plan Sektorialak berrikustea, Ingurumen Esparru Programaren (IEP) ildo eta helburuen arabera egokitzeko.		X			EAEko Lurralde Antolamenduko Batzordearen txostenen bidez edo ingurumen-inpaktuari buruzko azterlanen bidez sar daitezke IEPko irizpideak, plan horien azterketa-txostenak edo aldaketak bideratzen direnean.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
4X08K	2006rako nekazaritza ekologikorako azalera 300 hektareakoa izatea.	☺	Konpromiso honen azken helburua 2003an erdietsi zen. Hala ere, espero da nekazaritza ekologikorako azalerak handitzen segituko duela.
4X10K	Hiria berritzeko ekintzak egitea, industria-aurriak eraistea eta, 2006rako, 75 hektareako azalera berreskuratzea.	☺	17 ekintza egin ziren 2004an, baina oraindik ez da heldu 75 hektareako azalera izatera.
4X12K	2006rako, ingurumena eta nekazaritza bateratzen dituen 55.000 ha-ko azalera lortzeko aukera emango duten ingurumeneko eta nekazaritzako neurriak sustatzea eta lurralde mailako politika espezifikoak ezartzea. 1. xedean ere jasota dago konpromiso hau.	☺	Ingurumeneko eta nekazaritzako neurriak aplikatu zaizkien lurren azalera % 50 hazi da, 2003ko datuekin alderatuta. Onuraduren kopurua ere % 42 handitu da, 2003ko datuekin alderatuta.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	**Lortzeko aurreikuspena**	**Oharrak**
4X19K	2006rako, % 10 gehitzea EAEko inbertsio publikoak –2001ekoekin alderatuta– ingurumena hobeto zaintzen duten garraiobideen azpiegituretan, errepideetako azpiegitura berrietarako inbertsioei dagokienez.		**EBALUATZEKE DAGO**
4X21K	2006rako, garraio kolektiboen parte-hartzea % 10 handitzea EAEko hirigune nagusietako bidaiarien guztizko garraioarekiko, 2001. urtea oinarritzat hartuz.		**EBALUATZEKE DAGO**

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4X01K	Eremu degradatuak birgaitzeko eta leheneratzeko urteko jarduerak gauzatzea.				☑	Eremu degradatuak birgaitzeko lanetarako hainbat urtetarako diru-laguntzen 2002-2005eko programa egin da.
4X02K	EAEko Lurralde Antolamenduko Batzordearen iraunkortasun-helburuak eta –konpromisoak integratzea hiri-plangintzen azterketetan eta lurralde-antolamenduko bestelako tresnetan.				☑	EAEko Lurralde Antolamenduko Batzordearen txostenen bidez edo ingurumen-inpaktuari buruzko azterlanen bidez sartzen dira IEPko irizpideak, plan horien azterketa-txostenak edo aldaketak bideratzen direnean.
4X03K	Lurralde-plan sektorialen onespena moteltzea lurralde-plan partzialak onartu arte.		X			Normaltasunez bideratzen ari dira planak. Helburua da osagarriak izan behar duten bi dokumentuk kontrakoa esatea eragoztea bi dokumentuek lantzen dituzten alderdi zehatzei buruz.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	**Lortzeko aurreikuspena**	**Oharrak**
4X13K	Bide-sareak eragiten duen poluzioa gutxitzen laguntzea, Europako Batasunak ezarritako gehieneko isurpen-tasei egokituz.	☹	Garraioak sortutako berotegi-efektua eragiten duten gasen emisioak % 85 handitu dira, 1990eko kantitateekin alderatuta.
4X14K	Garraio pribatuko bidaiariak garraio publikora pasatzea lortzea, etorkizuneko Garraio Iraunkorraren Planaren helburu gisa.		**EBALUATZEKE DAGO**

5. XEDEko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak

Estrategiak ez du finkatzen konpromiso espezifikorik aldi honetarako.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
5X04K	Instalazio fotovoltaikoen bideragarritasun-azterketak egitea EAEko administrazio publikoaren mende dauden eraikin berrietan edo lehendik daudenetan.			X		60 eguzki-instalazio fotovoltaiko jarri dira martxan, EAEko sare publikoko 2. Hezkuntzako ikastetxeetako sarera konektatuta.
5X05K	2004tik aurrera, sustapen publikoko eraikin eta etxebizitza guztiek energia-eraginkortasuneko ziurtagiria izango dute.			X		Behin betiko 19 ziurtagiri eman dira: 11 bizilekuei (837 etxebizitza) eta 8 bizilekuak ez diren eraikinei. Bestalde, behin-behineko 39 ziurtagiri eman dira: 37 bizilekuei (2.537 etxebizitza) eta 2 bizilekuak ez diren eraikinei.
5X09K	Klima-aldaketari buruzko helburuak hiri-hondakinen kudeaketarako politikan eta nekazaritza-politikan integratzea.			X		- Argalarioko hondakindegia gasgabetu da. - Hondakinek klima-aldaketan zenbateko eragina duten neurtu da. - Hiri-hondakin solidoak kudeatzeko ildoak idatzi dira. -CO_2-aren hustulekuen inbentarioa egin da.

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
5X04K	Instalazio fotovoltaikoen bideragarritasun-azterketak egitea EAEko gainerako administrazio publikoen mende dauden eraikin berrietan edo lehendik daudenetan.			X		- 40 eguzki-instalazio fotovoltaiko jarri dira martxan, EAEko udal-erakundeetako sarera konektatuta (ikastetxe publikoak, kiroldegiak, etab.).
5X06K	2006a baino lehen, ur bero sanitarioa etxe berrietan produzitzeko eguzki-energia termikoa ustiatzeko behar diren ekipoak instalatzeko araudi teknikoa ezartzea (bizilekuetan eta zerbitzuetan).		X			Eraikuntza Iraunkorreko Liburua egin da.
5X08K	Energia aurreztea bultzatzen duen politika fiskala ezartzea.		X			
5X10K	EAEko basogintzaren eta zuraren sektorea aztertzea, batetik, karbonoa ahalik eta modu egonkorrenean jasoko duen basogintza zein den zehazteko eta, bestetik, zura modu iraunkorrean erabil dadin bultzatzeko.		X			- I+Gko 3 proiektu lagundu dira diruz. - Pertsona bat basogintzan trebatu da, Sailak egindako beka-deialdiaren bidez.

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
5X01K	Energia sortzeko zentralen instalazio eraginkorragoak eta ingurumenean inpaktu gutxiago dutenak sustatzea, pixkanaka gehiago poluitzen duten zentral termiko tradizionalak (ikatza, fuela) ordezten joateko.				☑	Zentral konbentzionalen ordez ziklo konbinatuko zentralak pixkanaka nagusituko dira elektrizitatea produzitzeko. 2004an, zentral termoelektrikoen % 69 ziklo konbinatuko zentralak ziren, hau da, urtean % 115 handitu ziren. Zentral konbentzionalak produkzio baxuan egonkortu ziren, hau da, horien ahalmenaren % 19an.
5X03K	Errepideko garraioan ohiko erregaiak beste erregai berriztagarri edo garbiagoekin ordeztea sustatzea, Europako Batasunaren zuzentarauen eta EAEko energia-estrategiaren helburuen arabera.				☑	-Bionor Transformación, S.A. (Berantevilla-Araba), eta biodiesel-hornitzaileak. -Energia berriztagarriak erabiltzea bultzatzeko kanpainak egiten dira urtero.
5X07K	Sistema adimendunak (domotikoak) sartzea eraikuntza berrietan energia-aurrezkia hobetzeko.				☑	Energia zentzuz erabiltzeko informazio- eta sentsibilizazio-programak egin dira etxean balia daitezkeen teknologia energetikoei buruz, domotika kontua hartuta.
5X11K	Kanpainak egitea zura modu iraunkorrean erabiltzea bultzatzeko, basoen kudeaketa iraunkorrerako ziurtagiriaren bidez.		X			-Zuraren trazabilitatea (iraunkortasun-ziurtagiriarekin produzitzen denetik azken produktura arte) bermatzen duen ziurtagiria egiteko beharrezko oinarri teknikoak prestatzen aritu dira urte osoan. - Zura eraldatzen duen sektorea konbentzitzen saiatu dira, ziurtagiri-sistemara atxiki dadin.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
5X02K	Energia-eraginkortasuna bultzatzea, oro har energia-intentsitatea murriztea lortzeko, Europako Batasunaren helburu eta arauekin bat (Euskadiko energia-estrategian jasotzen dira).	☺	Guztira, hau aurreztu da ekitaldian: 60.838 tpb eta baterako sorkuntzako 4,1 MW.

EZINBESTEKO 1. BALDINTZAko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
1EB01K	Administrazioak koordinatzeko foroa sortzea udalerrietan iraunkortasuna bultzatzeko.				☑	2002an erdietsi zen konpromiso hau, UDALSAREA 21 Iraunkortasunerako Euskal Udalerrien Sarea 2002ko abenduaren 20an sortu baitzen.
1EB02K	Ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazio-prozedura arautzen duen dekretua, Ingurumena Babesteko Lege Orokorrean zerrendatutako planetarako eta programeterako.				☑	
1EB03K	2003tik aurrera, ingurumen-iraunkortasuneko irizpideak eta helburuak txertatzea plan eta programa publikoetan, horretarako hartu beharreko prozedura espezifikoen bidez.				☑	Planen eta programen lehen etapetatik hasita egiten diren ECIA azterlanei esker bete da helburua. Osagarri gisa, EAEko Lurralde Antolamenduko Batzordearen txostenen bidez ere esku har daiteke geroago.
1EB07K	Eusko Jaurlaritzako eta foru-aldundietako egoitza nagusietako eraikinen eta ibilgailuen ingurumen-ikuskapena eta ekintza-plana.			X		Eusko Jaurlaritzan 9 Ekoscan egin dira, eta Gipuzkoako Foru Aldundian 8.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	**Egoera**				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
1EB08K	2004tik aurrera, administrazioko eraikin berri guztiek energia-eraginkortasunaren ziurtagiria izan behar dute; 2006tik aurrera, aldiz, arkitektura bioklimatikoko irizpideak, materialen analisia etab.			X		Konpromisoaren % 70 bete da: - Ikastetxeak Eraikitzeko Gidaren zirriborroa prestatu da. - Harremanetan hasi dira Sprilurrekin. - Energia Kudeatzeko Plana garatu dute udaletan. - 2004an, 20 hitzarmen espezifiko sinatu eta martxan jarri dituzte udalek (Bilbo, Gernika, Bermeo, Getaria, Bastida...)

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
1EB06K	Ingurumenari buruzko aurrekontu-sail publikoen analisia sistematizatzea, gastua/inbertsio publikoari buruzko urteko txostenak egin ahal izateko.				☑	INGUMA/Q29 aplikazioa garatu da, gastua ingurumenaren ikuspuntutik aztertzeko.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
1EB04K	2006rako, 10.000 biztanletik gorako udalek eta, 2012rako, 5.000 biztanletik gorakoek ingurumen-teknikaria izatea, banaka edo eskualdeka. 4. xedean ere jasota dago konpromiso hau.	☺	10.000 biztanletik gorako 40 udaletatik 26k dute ingurumen-teknikaria, hau da, udalen % 65ek.
1EB05K	2006rako, 5.000 biztanletik gorako EAEko udalerri guztiek Tokiko Agenda 21eko beren programa diseinatuta izatea, banaka edo eskualdeka.	☺	Konpromisoa erabat bete da: 5.000 biztanletik gorako udalerri guztiak daude Tokiko Agenda 21 ezartzeko prozesuan.

EZINBESTEKO 2. BALDINTZAko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2EB05K	Arau-esparru berri bat sortzeko instituzio arteko batzorde bat sortzea, hiriko bizitzeko lurzoru eta industria-lurzoru gisa sailkatutako jarduerentzat.		X			-LAISek, foru-aldundiek eta EUDELek bilera egitea, hiriko bizitzeko lurzoru gisa sailkatutako jarduerentzat arau-esparru berri bat sortzeko aukera aztertzeko. -Foru-aldundien arauen proposamenak formulatu eta aztertu dituzte.
2EB06K	EAEko Ura Arautzeko Legea			X		2004ko urriaren 5ean Gobernu Kontseiluak onartu du lege-proiektua.
2EB07K	Ingurumeneko arau-hausteak prebenitzeko eta horiei aurre egiteko zaintza- eta kontrol-plana. 2003-2007ko/2007-2012ko programa.				☑	Ingurumena Ikuskatzeko eta Kontrolatzeko Plana 2003/2007 2004ko azaroaren 23ko Gobernu Kontseiluak onartu du. 2007an plan berri bat onartu beharko da.
2EB08K	EAEko Hirigintza Legea.			X		Gobernu Kontseiluan Lurzoru eta Hirigintza Legearen proiektua onartu da (2004/09/21).
2EB12K	2003tik aurrera ingurumen-informazioaren kopia berehala egin eta baliabide elektronikoen bidez zabaltzeko sistemak, jendaurrean jartzeko garaian.	X				
2EB13K	2003tik aurrera ingurumen-eraginaren ebaluazioen irismenari eta xedeei buruzko arauak egitea, hainbat jarduera-motatarako.	X				
2EB14K	2003tik aurrera, ingurumenaren arloko legeak aplikatzeari buruzko urteko txostena.				☑	IeZ (Ingurugiroa eta Zuzenbidea), ingurumenaren arloko azterketak egin dira, araudia eta jurisprudentzia barne hartzen dituena.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2EB09K	ETEei ingurumen-legeak betetzen laguntzeko programa bat martxan jartzea.				☑	Enpresei Legeak betetzen laguntzeko Legescan Sektore Programa.
2EB10K	Industria-sektore nagusiekin Poluzioaren Prebentzio eta Kontrol Integratuei buruzko zuzentarauaren inguruan (IPPC 96/61 zuzentaraua) borondatezko hitzarmenak sinatzea.			X		Zazpi hitzarmen sektorial sinatu dira: altzairugintza, zementugintza, kimikoa, papergintza, galdaketa, hondakin-kudeaketa eta beira-zeramika-karea.
2EB11K	Ingurumen-inpaktuak aztertzeko ekipoak eta enpresak homologatzeko araudia.		X			Atariko proposamena
2EB15K	IPPC enpresentzako Ingurumen Adierazpena			X		IKS-L03 sistema gauzatu da.

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2EB01 K	Ingurumenean eragiten duten jardueren inpaktuak prebenitzeko eta kontrolatzeko sistema integratua, emisio-mugak eta sinplifikatze administratiboa barne hartuta			X		-Espedienteak bideratzeko barne-prozedura administratiboa diseinatu da. -EAEko Ingurumeneko erakundeari Ingurumen Baimen Integratua eskatzeko gida egin da.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
2EB16K	2006rako, EAEko 50 enpresak EMAS ziurtagiria izatea.	😐	-2006ko helburuen % 52 lortu da (2004/12/31n, 26 enpresek dute EMAS).

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
2EB02K	Ingurumena babesteko, kudeatzeko eta kontrolatzeko ardura duten administrazio-organoak baliabide ekonomikoak, teknikoak eta giza-baliabideak hornitzeko urratsak egitea.	X				Egoeraren arabera egin beharreko egokitzapenez gain, aurrekontu-arazoek eragin dituzten baldintzen ondorioz, ezin izan da ekintza honen tratamendu orokorra egin.
2EB03K	Lurraldea antolatzean eta hirigintza-planak egitean lurzoruarekin lotutako aurreikuspenak kontuan hartzea, eskualdeko ingurumen-azpiegiturak ezartzeko			X		Bideratzen ari diren Lurralde Plan Partzialetan saneamendu-planetako eta hondakinak kudeatzeko planetako proposamenak jasotzen dira.
2EB04K	Material birziklatuei baimendutako erabilera emateko arauak egokitzea; hala, merkaturatu ahal izango baitira.		X			EEHak, erabiltzen ez diren ibilgailuak eta gailu elektriko eta elektronikoak aprobetxatzeari buruzko hainbat azterketa egin dira.

EZINBESTEKO 3. BALDINTZAko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
3EB01K	Tresna fiskal berdeak eta horiek Euskal Autonomia Erkidegoan pixkanaka ezartzeko aukera aztertzea.				☑	Uren Kanonari eta Hondakinak isurtzeko tasari buruzko azterketak.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
3EB02K	Diru-laguntzen programa guztiak berrikustea, ingurumen-iraunkortasunaren politikaren aurka joan ez daitezen.		X			EEEk egiten du, dagoeneko.

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
3EB04K	Ingurumen-jardunbide onenak trukatzeko sistema martxan jartzea eta EAEko 500 enpresek parte hartzea (Iraunkortasunerako Enpresen Kluba).				☑	-Aurreikusitako helburuaren % 100 bete da, Ingurumen Adierazleen Bankuan elkar konparatzen duten erakundeen kopurua gainditu baita. -IZAITE, Iraunkortasunerako Enpresen Kluba, sortu da; "Garapen Iraunkorraren aldeko EAEko Enpresen Elkartea" da eta 574 enpresek osatzen dute.
3EB08K	Erosketa eta kontratazio publikoetan, ingurumen-irizpideak sartzeko programa.			X		-CPV bideratu eta bost produktu- eta zerbitzu-talde kontratatu da, lehiaketa publikoko 5 plegu argitaratuta: papera, bulegoko materiala, ekipo informatikoak, kopia-zerbitzua eta inprimategia. -Oinarrizko dokumentazioa prestatu da, esperientziak hedatzeko.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
3EB03K	2006rako, EAEko 10 enpresak eta, 2012rako, 40 enpresak iraunkortasun-txostenak (GRI) egitea.	☺	2004ko martxoan helburuen % 30 lortu dira. Gaur egun, 3 enpresak dute GRI eta beste 6 horretan dihardute.
3EB05K	2006rako, EAEko 40 enpresak produktuen fabrikazioan ekodiseinu-irizpideak erabiltzea, eta, 2012rako, 200 enpresak.	😐	-% 25 lortu da (40 enpresatik 11). -EAEko 100 enpresa sektoreko ekodiseinuan trebatu dira. -Ekodiseinu-adituen EAEko lehenbiziko promozioa (20 ikasle).
3EB06K	2006rako, 600 enpresak eta, 2012rako, 1.000 enpresak ingurumena kudeatzeko sistemen ziurtagiria izatea (EMAS edo ISO 14001).	☺	26 EMAS erregistro, 692 ISO 14001 ziurtagiri, 38 Ekoscan ziurtagiri eta 524 Ekoscan diploma.
3EB07K	2006rako, Poluzioaren Prebentzio eta Kontrol Integratuei buruzko zuzentaraua (IPPC zuzentaraua) betetzen duten enpresen % 85ek eta, 2007rako, enpresen % 100ek Ingurumen Kudeatzeko Sistemen ziurtagiria (EMAS edo ISO 14001) izatea.	😐	Sinatutako borondatezko hitzarmen guztietan ISO 14001 eta EMAS ziurtagirien helburuak sartzen dira.. Ziurtagirien egoera 2004an: 118 enpresetatik 50ek sinatu dituzte borondatezko hitzarmenetan.

EZINBESTEKO 4. BALDINTZAko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4EB01 K	Ingurumen-arloko informazio-, komunikazio- eta partaidetza-estrategia.			X		Proiektua prestatu da; oinarrizko dokumentua argitaratu da, eta Kontseilu Aholku-emaileak eta Ingurumen Batzordeak aztertu dute (2004ko abenduan eta 2005eko otsailean).
4EB02 K	EAEko Ingurumen Adierazleei buruzko urteko txostena.				☑	
4EB03 K	Ingurumenari buruzko urteko "Aste berdea" komunikazio-kanpaina, EAEn ingurumena errespetatzen duten jokaerak bultzatzeko.				☑	
4EB04 K	Hedabide publikoek "Ingurumen-informazio iraunkorraren aldeko konpromisoa" hitzartzea.	X				
4EB05 K	Ingurumenean eragina duten programa, plan, proposamen eta Gobernuaren gainerako dokumentuen testuak eskuragarri jartzea euskarri informatikoan, diseinuaren eta garapenaren fase guztietan.	X				
4EB13 K	Ingurumen-eskumenari buruzko trebakuntza-modulu espezifikoa sartzea lanbide-prestakuntza berri guztietan			X		Hiru prestakuntza-mailentzat eskumen-alorrak eta hiru trebakuntza-modulu prestatu dira, modulu-katalogoan sartzeko. Lanbide Heziketako eta Etengabeko Ikaskuntzako Sailburuordetzara bidali dira.
4EB14 K	Lanbide-prestakuntza eta horri dagokion trebakuntza-katalogoa berrikustea eta berritzea, ingurumenari buruzko arlo bat sartzeko				☑	Helburua lortu da.
4EB15 K	Eskolako Agenda 21 aplikatzeko plana, gida metodologikoa, eskolak dinamizatzeko udal-foroak eta eskolako ingurumen-adierazleak barne hartzen dituena.				☑	130 ikastetxe (45.000 ikasle).
4EB20 K	Lurraldean eragina duten planen berri herritarrei nahikoa aurrerapenarekin emateko mekanismoak sortzea.		X			Planak egitean, normalean, herritarrei jakinarazteko eta horiek parte hartzeko ahalegina egiten da planak hasierako oniritzia jaso ondoren eta planaren hasierako bertsioa idazteko fasean.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4EB06 K	EAEko ingurumen-datuen iturrien katalogoa.		X			-EAEko ingurumen-datuen iturrien katalogoa kudeatzeko behar den aplikazio informatikoa kontratatzea.
4EB07 K	EAEko sistema estatistikora ingurumen-datuak sartzea.		X			EAEko Estatistika Planaren aurreproiektuan bildu dira.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
4EB16K	Administrazio Publikoko Langileak Ingurumenean Trebatzeko Plana.				☑	2003ko azaroaren 6an, Ingurumen-heziketarako 2003-2006 plana EAEko Administrazio Publikoko langileentzat aurkeztu da.

2006an hartu beharreko konpromisoak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4EB09K	EAEko ingurumenari buruzko aldizkaria.		X			2004an, ingurumenaren arloan Informatzeko, Komunikatzeko eta Herritarrek parte hartzeko estrategia landu da.
4EB10K	EIONET sarea garatzea EAEn				☑	
4EB17K	Unibertsitateko irakasleak ingurumenaren arloan trebatzeko ildoa.		X			

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
4EB08K	2006rako, 10.000 biztanletik gorako udal guztietan, herritarrei ingurumenaren arloan informazioa emateko gunea izatea –bakarka edo elkartuta.	😐	TA21en prozesuen tokiko arduradunen bidez.
4EB18K	2006rako, Lanbide Heziketako ikastetxeen % 30etan ingurumena kudeatzeko sistemak ezartzea, eta, 2012rako, % 100etan.	😐	2006rako helburuaren % 50 bete da: -Ekoscan programa 30 zentrorekin -ISO 14 Taldea martxan jarri da 11 ikastetxerekin.
4EB19K	2006rako, derrigorrezko hezkuntzako ikastetxeen % 50etan Eskolako Agenda 21 ezartzea eta, 2012rako, % 100etan.	☺	Eskolako Agenda 21 130 ikastetxetan ezarri da (45.000 ikasle).

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
4EB11K	Bi urtean behin Ekobarometro Soziala eta Industria Ekobarometroa egitea, EAEn ingurumenarekiko jarrera eta konpromisoa aztertzeko.				☑	
4EB12K	Udaleko, Eskolako eta Administrazio Publikoko Ekobarometroak egitea, eragile horien ingurumenarekiko jarrera eta konpromisoa neurtzeko			X		

<u>EZINBESTEKO 5. BALDINTZA</u>ko konpromisoen ebaluazioa

2004a baino lehen iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
5EB01K	2003rako, ingurumen-oinarria duten osasunerako ondorio kaltegarriak zaintzeko sistema egotea, horien intentsitatea, banaketa eta bilkaera ezagutu ahal izateko.			X		- 2003ko Osasun Publikoaren Txostenean daude jasota emaitzak. - Ozonoaren ondoriozko poluzioak osasunean duen inpaktua baloratzen hasi dira EAEko zenbait udalerritan.
5EB02K	Zaintza-sistema bat egongo da ingurumenerarekiko bereziki sentikorrak diren erikortasun-kausen aldaketak eta joerak neurtzeko.			X		- Ozonoaren ondoriozko poluzioak osasunean duen inpaktua baloratzen hasi dira EAEko zenbait udalerritan.

2004an iraungitako konpromisoak.

	Konpromiso KUANTITATIBOAK	Lortzeko aurreikuspena	Oharrak
5EB03K	2004rako, ingurumen-teknologietan oinarritutako 16 enpresa berri sortzea.		**EBALUATZEKE DAGO**
5EB04K	2004rako, ingurumen-jardueretan aplikatzeko 20 produktu berri garatzea.		**EBALUATZEKE DAGO**
5EB05K	2004rako, ingurumen-berrikuntzako jardueretan 200 ETEek parte hartzea.	😐	Gutxi gorabehera, konpromisoaren % 30 bete da: 6 enpresak ekodiseinuan parte hartzen dute; 40k Teknologia Garbien Zerrendan daude eta 14k Europako ingurumen-sariak irabazi dituzte.
5EB06K	2004rako, ingurumen-jardueretan trebatutako 30 ikertzaile izatea.	🙂	- Ikertzaileak trebatzeko bekak eman ditu Nekazaritza eta Arrantza Sailak. - 18 gai proposatu dira; horietako zenbaitek basoko eta itsasoko ekosistemetan dute eragina. -Ekodiseinuaren arloko EAEko adituen lehen promozioan 20 ikasle daude.
5EB07K	2004rako, ingurumenean eragina duten jarduera-alorretan 15 patente europar lortzea.		**EBALUATZEKE DAGO**

Konpromiso jarraituak

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Oharrak
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
5EB08K	EAEko herritarren osasunean ingurumenak duen inpaktua ikertzeko eta baloratzeko txostena urtean hiru aldiz egitea.				☑	2003ko Osasun Publikoaren Txostena.

Ingurumeneko Esparru Programaren segimendua eta ebaluazioa

Ingurumeneko Esparru Programaren segimendua eta ebaluazioa behar bezala egiteko Estrategiak definitzen dituen konpromisoak hauek dira:

	Konpromiso PROGRAMATIKOAK	Egoera				Maiztasuna
		Hasteko	Hasita	Aurrer.	Buka.	
SE01K	Ingurumeneko Esparru Programa aztertzea 2006an eta 2010ean.	X				
SE02K	EAEko Ingurumen Egoera 2004an, 2007an eta 2010ean.				☑	Hiru urtean behin
SE03K	Ingurumen Adierazleen Txostena (lehen mailako adierazleak)				☑	Urtean behin
SE04K	Ekobarometro Soziala eta Industriala				☑	Bi urtetik behin
SE05K	Udaleko, Eskolako eta Administrazio Publikoko Ekobarometroak		X			Lau urtean behin
SE06K	IEPren Urteko Ekintza Plana prestatzea, Ingurumen Batzordeak egindako koordinazio- eta betetze-mailari buruzko txostenarekin batera.				☑	Urtean behin
SE07K	IEPren bilakaera aztertzeko Gobernu Kontseilua egitea. Ondoren, ingurumen-iraunkortasunaren bidean EAEk emandako aurrerapausoei buruzko urteko txosten laburra idatziko da.				☑	Urtean behin